

Komentar

GLASILO OBČINE KOMEN • Letnik 4, Številka 6 • DECEMBER 2009

Poštnina plačana pri pošti 6223 Komen

Prikličimo otroštvo,
prisluhnilimo šumečim borom,
pomežiknilimo soncu,
odženimo oblake –
odprimo vrata sreči,
ki je v vsakem od nas.

*Vesel božič
in
srečno 2010!*

Uroš Slamič, župan
s sodelavci

ŽEGNANJE KONJ V KOBJEGLAVI

Letos, na dan sv. Štefana, bo v Kobjeglavi že četrto žegnanje konj.

Prvič smo v Kobjeglavi požegnali konje leta 2006. Ideja se je porodila lastnikom konj iz Kobjeglave Mihi in Boštjanu Grmeku ter Leonu Lemutu. Poleti 2005 smo namreč v Kobjeglavi po več kot štiridesetih letih spet dobili konje. K Boginovim sta najprej prišli dve haflinški kobili Labi in Gabi, naslednje leto pa še Risa z žrebičkom Liskom.

Miha, Boštjan in Leon so pred tem hodili na ogled žegnanih konj v bližnje kraje, zlasti v Vipavo, kjer ima žegnanje konj že dolgo tradicijo, pa tudi v Krepelje. Konec leta 2006 so se tako nameravali udeležiti blagoslova s svojimi konji. V pogovorih s sosednimi rejci konjev se je zelo hitro oblikovala ideja o žegnanju nekje v Občini Komen, saj se je ravno v tistem času število konj v komenski občini precej povečalo. Marsikdo bi svoje konje peljal k blagoslovu, a ne bi želel jezdit vse do Vipave ali Krepelj. Takrat pa so fantje začeli razmišljati, da bi lahko organizirali blagoslov kar v domačem kraju, v Kobjeglavi. Obiskali so kobjeglavskega župnika gospoda Antona Požarja in ga prosili za sodelovanje.

Tako so sami organizirali prvi blagoslov konj 26. 12. 2006. Blagoslova se je udeležilo 16 konjenikov in dve vpregi. Konjeniki so bili iz okoliških krajev.

Že naslednje leto je pomoč pri blagoslovu ponudilo kobjeglavsko društvo Kraški slavček. Skupaj so na žegnanje v naslednjih dveh letih privabili vsako leto več kot trideset konjenikov. Blagoslov pa je spremljalo več kot dvesto ljudi. Sama udeležba je v veliki meri odvisna od vremena. To zna biti konec decembra precej hladno in vetrovno.

Na žegnanje konj v Kobjeglavo prihajajo konjeniki s Krasa, vse od Štanjela do zamejskega Tržiča.

Konjeniki se najprej zberejo na ranču Prelovc in nato skupaj odjahajo do cerkve sv. Mihaela v Kobjeglavi. Tu jih sprejme in blagoslovi kobjeglavski župnik Anton Požar.

Blagoslov je sestavljen iz dveh delov: branja odlomka iz Svetega pisma (ki je vsebinsko povezan z dogajanjem) in blagoslova. Najprej se blagoslovi kruh in sol, ki ga ob blagoslovu dobijo konji, sledi blagoslov konjev, konjenikov in ostalih navzočih.

Brez druženja ob hrani in topli pijači po blagoslovu pa ne gre. Pomenki med udeleženi se vrtijo predvsem okrog konjev, saj je ta dan namenjen predvsem njim.

V soboto, 26. decembra 2009, vas torej vabimo na četrto žegnanje konj v Kobjeglavo. Ob 10.00 bo sv. maša, ob 11.00 pa blagoslov konjev. Vabljeni konjeniki in ostali ljubitelji konj. Zbor konjenikov bo med 9.30 in 10.30 na ranču Prelovc pri Kobjeglavi. Ob 10.30 odhod konjenikov proti cerkvi sv. Mihaela v Kobjeglavi.

Besedilo in foto: Mateja Grmek

26. december – ŠTEFANOVO

Dan po božiču, 26. decembra, goduje sveti Štefan, zavetnik konj, konjarjev in kočijažev, pa tudi zidarjev, krojačev, kamnosekov, sodarjev, kletarjev ...

Sveti Štefan je umrl kot prvi krščanski mučenec. Bil je diakon v Jeruzalemu in je skrbel za siromake. Pri tem je tako uspešno oznanjal Kristusov nauk, da so ga Judje obsodili na smrt in ga kamenjali.

Ljudsko izročilo pripisuje sv. Štefanu čudežno moč, saj je z znamenjem križa ukrotil divjega konja, da je ta pokleknil predenj.

Kot zavetnik konj in živine je že stoletja poznan v Srednji in Severni Evropi. To vlogo mu je dodelila krščanska Cerkev, verjetno je želela nadomestiti prej prisotno pogansko čaščenje bogov, odgovornih za živino. Sv. Štefan naj bi nadomestil germanskega boga Froja in slovanskega Velesa ali Volosa. Pogansko praznovanje v čast obema bogovoma je bilo povezano z žrtvovanjem konj in druge živine. V krščanstvu je štefanovo postalo praznik, ko se blagoslavlja konji in živina za zagotovitev njihovega zdravja in rasti.

Narodna pripovedka o sv. Štefanu (Fran Nedeljko)

Sv. Štefan je bil lep mladenič in je služil kralja Heroda. Žena Herodova pa je bila hudobna in ga je skušala v greh zapeljati. Ker se je pa Štefan vedno ogibal, vela ga je črtiti in sovražiti ter je iskala priložnosti, se nad njim maščevati.

Na sveti večer se je Štefan po dvoru sprehajal in glasno prepeval: »Nocoj, nocoj je svet' večer. Ga ni bilo, pa ga ne bo. Nocoj, nocoj se kralj rodi čez kralje vse, tud' čez kralja Heroda.«

Herodova žena, ki je v lini stala in Štefana slišala prepevat, steče brž k svojemu možu, rekoč: »Naš Štefan je sinoči tvoje vince pil, pa še danes ne ve, kaj govori.«

Herod se je zelo razsrdil in ukazal Štefana gnati v velik gozd. »Ondi,« pravi, »je divji konj, snedel je že marsikaterega, pa bode tudi Štefana ubogega.« Hlapci ga zvežejo in odpeljejo v gozd. Ko pridirja divji konj, odveže Štefan zlati pas ter mu ga vrže na vrat. Konj mu je bil pokoren in Štefan ga je zasedel ter odjedil pred Herodov grad.

Pred gradom zarezgeče konj – in pri tej priči se podere pol gradu. »Štefan je coprnik,« reče Herod. »Vrzite ga v globoko jamo, ondi je polno kač in gadov, snedli so že marsikaterega, pa bode tudi Štefana ubogega.«

Hlapci ga vržejo v jamo, pa kače in gadje mu ne store nič žalega. »Sedaj šele vem,« reče Herod, »da je Štefan res coprnik. Odpeljite ga na polje in pobite ga s kamenjem.« Hlapci ga peljejo na široko polje in ga posujejo s kamenjem, kakor jim je Herod velel. Pa, kjer je bila zvečer grobljica, stala je drugo jutro kapelica svetega Štefana.

VSE DOBRO ...

Drage bralke, dragi bralci!

Pred vami je zadnja, šesta številka letošnjega Komentarja. Le-ta vam v branje prinaša obljubljen napovednik prazničnega dogajanja na Komenskem, voščila in želje naših avtorjev in še bi lahko naštevali ...

Res pa je, da nas le še slab mesec loči od novega leta, leta 2010. Veseli in bleščeči decembrski dnevi so dnevi adventnega pričakovanja na bližajoče se božično-novoletne praznike, so pa tudi dnevi, ko potegnemo takšne in drugačne črte, in si, kar je najpomembnejše, zastavimo nove poti in z njimi nove cilje za nova nadaljevanja.

Leto, ki se od nas posklavlja, si bomo nedvomno zapomnili po hudi gospodarski krizi, ki je prizadela tudi našo Slovenijo in s tem seveda tudi našo komensko občino. Ljudje so čez noč ostali brez dela in posledično brez zaslužka ... Ostali pa so tudi

brez upanja na boljši jutri. A za meglo in dežjem, le-tega je bilo v preteklih novembrskih, pa tudi preteklih dneh decembra na Krasu več kot dovolj, vedno posije sonce. Posije žarek optimizma, da bo novo leto res novo.

Drugačno. Predvsem pa boljše.

Boljše bo zagotovo tudi zato, ker se bomo vsi skupaj še naprej trudili pri soustvarjanju našega in vašega občinskega glasila – Komentarja. Naj ob tej priložnosti izrečem besedo zahvale vsem rednim kot tudi tistim malo manj rednim avtorjem tako prispev-

Komentar

Glasilo občine Komen
Letnik 4, številka 6, december 2009

Izdajatelj: Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Telefon: 05/73 10 450
Fax: 05/73 10 460
Spletna stran: www.komen.si
E-pošta: komentar@komen.si

Naklada: 1400 izvodov
Glasilo brezplačno prejmejo gospodinjstva v občini Komen.

Odgovorna urednica: Tanja Bratina Grmek
Uredniški odbor: Andreja Štok (pomočnica odg. urednice), Tanja Godnič, Ana Godnik, Petra Meziniec
Lektoriranje: Tanja Bratina Grmek

Ureditev in priprava za tisk: DTP Studio Sežana
Tisk: Print Luin, Dupan Luin s.p., Sveto 58, 6223 Komen

Informacije v zvezi z izdajo občinskega glasila dobite na tel. št. 05/73 10 452.

Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo) za naslednjo številko Komentarja pošljete v elektronski obliki na e-naslov: komentar@komen.si, najpozneje do 25. januarja 2010. K posameznemu članku priložite največ dve fotografiji!

Vabimo tudi vse ljubiteljske fotografe ali fotografe kar tako, da nam pošljejo tematske fotografije za objavo na naslovnici Komentarja. Digitalni posnetki naj bodo v čimboljši resoluciji. Poslanih posnetkov v slabi resoluciji ne bomo objavljali. Naslednja številka izide februarja 2010.

Fotografiji na naslovnici: Praznična voščilnica (foto: Vrtec Komen) ter adventni venček (foto: Irma Grmek)

kov kot fotografij. Hvala društvom, organizacijam in posameznikom za vaš trud in naj vam besede tečejo tudi v prihodnje! Hkrati pa vabim h komentiranju tudi vse tiste, ki bi si želeli kaj zapisati, poslati, pa za to še niste zbrali pravega poguma. Vedite – nikoli ni (pre)pozno.

Čisto ob koncu pa še moje želje ... pa naj namesto mene spregovori kraški poet ...

Kdor tiho gradi, / kdor v dušo gradi, / stavbo bleščečo notranje luči, / ne išče priznanj, / on gradi iz svojih sanj. (Srečko Kosovel)

Blagoslovljene božične praznike, v letu 2010 pa VSE DOBRO!
odgovorna urednica Tanja Bratina Grmek
prof. slo. jezika, univ. dipl. bibl.

DOBRO JE VEDETI ...

DOBRO JE VEDETI ...

Občinska uprava Občine Komen

Telefon: 05/73 10 450
Fax: 05/73 10 460
Spletna stran: www.komen.si
E-pošta: obcina@komen.si
Uradne ure:
ponedeljek, torek, petek od 8.00 do 13.00 ure
sreda od 8.00 do 17.30 ure

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana

Telefon: 05/73 10 141
E-pošta: soou@sezana.si
Uradne ure:
ponedeljek in petek od 7.30 do 11.00 ure
sreda od 7.30 do 11.00 ure in od 12.00 do 16.00 ure

Krajevni urad Komen

Telefon: 05/76 68 510
Uradne ure:
torek od 8.00 do 12.00 ure in od 13.00 do 15.00 ure
sreda od 13.00 do 18.00 ure
petek od 8.00 do 13.00 ure

Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani, tel. št.: 05/73 12 700.

Knjižnica Komen

Komen 118, 6223 Komen
Telefon: 05/76 68 580
E-pošta: knjiznica.komen@siol.net
Delovni čas:
torek in petek od 11.00 do 18.00 ure
sreda od 8.00 do 14.00 ure

Zdravstvena postaja Komen

Splošna ambulanta Komen
Telefon: 05/76 68 506
Posvetovalnica za otroke: vsako drugo sredo v mesecu, dr. Franc Tozon

Lekarna Komen

Telefon: 05/73 11 785
Delovni čas:
ponedeljek od 8.30 do 15.30 ure
torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.00 ure
sreda od 9.00 do 18.00 ure

Zbirni center Komen

Obratovalni čas:
torek od 9.00 do 13.00 ure
četrtek od 14.00 do 18.00 ure
sobota od 9.00 do 13.00 ure

KLIC PO MIRU, STRPNOSTI IN SODELOVANJU OB PLOŠČI UMRLIH PADALCEV V ŠKRBINI

Letos smo se že dvanajstič poklonili spomenu na padle padalce ob spominski plošči, ki stoji na domačiji Stojna Fakina v Škrbini. 11. 11. ob 11. uri je domačine, goste in predsednike društva TIGR, Društva izgnancev Slovenije – krajevne organizacije Komen, člane ZZB za vrednote NOB Sežana, pripadnike Slovenske vojske in še preživele padalce prevzela žalostinka, ki so nam jo v spominsko druženje podarili učenci Osnovne šole Komen. Ob spominski plošči so svoj spoštljiv odnos do vseh umrlih padalcev izrazili člani častnega voda Slovenske vojske in prelep sončen jesenski dan nas je napolnil z eno samo željo – da bi vojne nikjer in nikoli več ne bi bilo. Da bi podobni postanki ob pomnikih iz naše preteklosti za vselej bili samo spomin kot opomin. Da bi svet preplavila žlahtnost spoznanja: Ljubi, če hočeš biti ljubljen!

Ljubi delo, poštenost, ljubi človeka, naravo, ljubi domovino, kot so jo ljubili oni, ki so na oltar domovine darovali svoja življenja.

Na spominski slovesnosti v Škrbini so spregovorili: župan Občine Komen Uroš Slamič, slavnostni govornik je bil Stojan Fakin, brat pokojnega padalca Miloša Adamiča iz Škrbine. Seveda pa nista mogla brez pozdrava od nas oditi še živa padalca Stanislav Simšič in Ciril Kobal. Posebno težo je imel nagovor angleškega časnika Johna Earla, ki je 1998. leta dal pobudo za spominsko slovesnost v Škrbini. Letošnji spominski dan je gospod Earle obogatil tudi z izdajo knjige Cena domoljubja, ki govori prav o junaški in tragični zgodbi 'primorskih padalcev' ter o vlogi in delu vojaških misij pri slovenskih partizanih na Primorskem. Želji po miru pa so se pridružili tudi gostje, kot je angleški veleposlanik Andrew Page, pa odpravnik poslov na ameriškem veleposlaništvu Bradley Freden. Bogo Gorjan, član glavnega odbora ZZB NOB Slovenije, je slovesnost strnil z mislijo: »Ponosni bodimo nanje, ki so nam izborili svobodo. Gradimo jo zase in za rodove, ki prihajajo.«

Besedilo: Ana Godnik

Foto: Alessandro Fegez (Ts)

Novice iz občinske uprave

OBVESTILO

Spoštovani občani,

z veseljem Vas obveščamo, da je izgradnja optičnih povezav v Občini Komen v zaključni fazi in da bomo kot občani lahko že v začetku leta 2010 začeli koristiti prednosti novo zgrajenega širokopasovnega omrežja.

Dovolite pa, da ob tem opozorimo vse tiste med Vami, katerim so bili zaradi tehničnih razlogov (neustrezen telefonski priključek) do hiš potegnjeni optični kabli, da čim prej sami poskrbite za izvedbo optične inštalacije znotraj svoje hiše, to je od fasade do mesta, kjer boste namestili optično sprejemno napravo. Signali potem od optičnega sprejemnika do računalnika, telefona in televizorja potujejo po posebnih bakrenih UTP kablji. Ob tem naj poudarimo, da so te naprave občutljive in ne prenesejo prevelikih temperaturnih nihanj, zato montaža na podstrešje v večini primerov ni priporočljiva.

Vsem drugim, ki nimate optičnega priključka na hišni fasadi, ker že obstoječi (bakreni) telefonski priključek zagotavlja širokopasovni dostop, pa teh dodatnih optičnih inštalacij znotraj hiše ni potrebno izvesti, saj se lahko na širokopa-

sovno omrežje priključite preko obstoječih razvodov telefonskih linij.

Izvedba optične inštalacije v hišah je plačljiva, cena pa je odvisna predvsem od dolžine inštalacije, nekoliko pa tudi od izbranega izvajalca inštalacijskih del. Kot občani ste pri izbiri izvajalca prosti in si lahko izberete kateregakoli usposobljenega izvajalca. Pomembno pa je, da izbrani izvajalec še pred pričetkom del obvesti izbranega upravljalca odprtega širokopasovnega omrežja v naši občini, tj. podjetje FMC d. o. o., na GSM številko 040 675 840 Matej Štibernik oziroma 040 436 837 Škerl Franc.

V prejšnjem odstavku navedeni kontakt lahko uporabite tudi za primer, ko potrebujete pomoč pri iskanju ustreznega izvajalca inštalacijskih del.

S spoštovanjem.

Občinska uprava

TURISTIČNA TAKSA V OBČINI KOMEN

Občinski svet Občine Komen je na 27. redni seji, 25. 11. 2009 sprejel **Odlok o turistični taksi v Občini Komen**. Z veljavnostjo tega odloka (petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS) preneha veljati Odlok o turistični taksi iz leta 1999.

Odlok je bil pripravljen na podlagi Zakona o spodbujanju razvoja turizma, temeljni cilj sprejetega odloka pa je določitev višine turistične takse.

Turistična taksa je pristojbina za prenočevanje, s katero so zavezancem za plačilo v turističnem območju na voljo določene storitve in ugodnosti, ki se jim ob vsakokratnem koriščenju ne zaračunavajo posebej. Plačujejo jo domači gosti in tujci, ki v turističnem območju izven svojega stalnega prebivališča uporabljajo storitve prenočevanja v nastanitvenem objektu. Turistično takso je potrebno plačati tudi, če je gost deležen brezplačnih storitev za prenočevanje.

Nastanitveni objekti so: hotel, motel, penzion, gostišče, hotelsko in apartmajsko naselje, prenočišče, turistični apartma, turistična kmetija, planinski dom, planinska koča, počitniški dom, mladinski dom in drugi domovi, kamp, soba za oddajanje, privez v turističnem pristanišču in drugi objekti namenjeni prenočevanju.

Turistična taksa se določa v točkah, v razponu od 3 do 11 točk, v Občini Komen znaša tako na podlagi sprejetega odloka **11 točk**. Vrednost točke, ki jo določa Vlada RS, znaša trenutno 0,0918 EUR. Znesek turistične takse se izračuna tako, da se pomnoži število točk z vrednostjo točke.

Tako znaša plačilo turistične takse za nočitev gosta (0,0918 EUR x 11) 1,01 EUR oziroma za prenočitve, za katere se v skladu z ZSRT upošteva 50% znižanje, 0,51 EUR.

Plačila turistične takse so oproščeni:

- otroci do 7. leta starosti,
- osebe z zdravniško napotnico v naravnih zdraviliščih,
- osebe na podlagi predložitve fotokopije odločbe pristojnega organa, iz katere je razvidno, da je pri zavarovancu oziroma zavarovanki (v nadaljnjem besedilu: zavarovanec) podana invalidnost oziroma telesna okvara ali fotokopije potrdila oziroma izvedenskega mnenja pristojne komisije o ugotavljanju invalidnosti oziroma telesni okvari ali na podlagi članske izkaznice invalidske organizacije,

- otroci in mladostniki na podlagi predložitve fotokopije odločbe, ki zadeva razvrščanje in usmerjanje otrok s posebnimi potrebami,
- učenci, dijaki in študenti ter njihovi vodje oziroma mentorji, udeleženci vzgojno-izobraževalnih programov, ki jih na nepridobitni podlagi organizirajo društva in druge vzgojno-izobraževalne ustanove ter verske in druge skupnosti v okviru svojih rednih aktivnosti,
- dijaki in študentje v dijaških oziroma študentskih domovih,
- osebe, ki so na začasnem delu in bivajo v gostinskem obratu neprekinjeno več kot 30 dni,
- tuji državljani, ki so po mednarodnih predpisih in sporazumih oproščeni plačila turistične takse,
- člani Planinske zveze Slovenije v planinskih postojankah na podlagi veljavne članske izkaznice.

Turistično takso v višini 50% plačujejo:

- osebe od 7. do 18. leta starosti,
- turisti, člani mednarodnih mladinskih organizacij, ki prenočujejo v mladinskih prenočiščih, ki so vključena v mednarodno mrežo mladinskih prenočišč IYHF,
- turisti v kampih.

Pravne osebe javnega ali zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki, sobodajalci in kmetje, ki sprejemajo turiste na prenočevanje, morajo pobirati turistično takso v imenu in za račun občine hkrati s plačilom storitev za prenočevanje ali najpozneje zadnji dan prenočevanja. V skladu s 30. členom ZSRT morajo predložiti občini in pristojnemu davčnemu uradu do 25. dne v mesecu mesečno poročilo, iz katerega mora biti razvidno število nočitev in znesek pobrane turistične takse v preteklem mesecu, do tega dne pa občini tudi nakazati znesek pobrane turistične takse. Poročilo je potrebno oddati, tudi če v določenem mesecu ni bilo nočitev.

Za nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse je pristojen davčni urad oziroma medobčinski inšpektorat.

Obrazec – mesečno poročilo o številu nočitev in plačani turistični taksi je na voljo na spletni strani občine www.komen.si, v TIC Štanjel in v sprejemni pisarni Občine Komen.

Besedilo: Andreja Štok, občinska uprava

SKLEPI 27. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE KOMEN (25. 11. 2009)

SKLEP: Sprejme se predlog Odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Komen v prvi obravnavi.

SKLEP: Občinski svet Občine Komen sprejme Odlok o ustanovitvi javnega zavoda »Zavod za turizem Krasa« v drugi obravnavi.

SKLEP: Občinski svet Občine Komen sprejme Odlok o turistični taksi v Občini Komen v drugi obravnavi.

SKLEP: Občinski svet Občine Komen daje soglasje k sklepom Sveta javnega zavoda Kraške lekarne Ilirska Bistrica, sprejetim na 3. redni seji sveta zavoda dne, 22. 10. 2009, ki se nanašajo na razporeditev presežka prihodkov nad odhodki po stanju 31. 12. 2008.

SKLEP: Vrednost točke za obračun občinskih taks za leto 2010 ostane nespremenjena in znaša 0,05733 EUR.

SKLEP: Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Komen za leto 2010 znaša 0,00397 EUR.

SKLEP: Občinski svet Občine Komen izdaja na podlagi 16. člena Statuta Občine Komen (Uradni list RS 80/09) in vloge Urada za nadzor prirejanja iger na srečo št. 4617-54/2007/57 z dne, 21. 10. 2009, ter v skladu s 68. členom Zakona o igrar na srečo (Uradni list RS 134/03) pozitivno mnenje za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu naslednji gospodarski družbi: - Mako d. o. o., Bevkov trg 6, 5000 Nova Gorica, za igralni salon Fortuna Bar na lokaciji Vipavska cesta 2e, 5000 Nova Gorica.

SKLEP: V predlagani obliki in vsebini se sprejme Odlok o rebalansu proračuna Občine Komen za leto 2009.

SKLEP: 1. Občinski svet Občine Komen soglaša z uvedbo in dokončno izvedbo postopka za zadolžitev za financiranje investicij, predvidenih v občinskem proračunu.

2. Sredstva v višini 2.000.000,00 EUR, pridobljena z zadolževanjem v skladu s sprejetim Odlokom o proračunu Občine Komen za leto 2009 (Uradni list RS, št. 36/09), bodo namenjena odplačilu obveznosti za investicije, ki so predvidene v občinskem proračunu.

Besedilo: Andreja Štok, občinska uprava

Upravna enota Sežana objavlja v skladu s 39. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju (Ur. l. RS, 85/2009)

JAVNI POZIV K UREDITVI POSESTI ZRAČNEGA OROŽJA

Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju (Ur. l. RS, 85/2009; v nadaljevanju ZOro-1B), to je z dnem 14. 11. 2009, začne teči **šestmesečni rok za ureditev posesti zračnega orožja**.

ZOro-1B posameznikom, ki že posedujejo zračno orožje, pri katerem je kinetična energija izstrelka na ustju cevi višja kot 20 J ali hitrost izstrelka na ustju cevi 200 m/s ali več, nalaga da morajo **v roku šestih mesecev po uveljavitvi zakona** pri pristojnem organu (upravni enoti po kraju stalnega prebivališča) podati vlogo za pridobitev priglasitvenega lista. Pristojni organ izda priglasitveni list, če pri posamezniku ne obstajajo zadržki javnega reda iz druge točke drugega odstavka 14. člena tega zakona in če je dopolnil 18 let.

Zadržki javnega reda so podani, če:

- je posameznik pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje z elementi nasilja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- je posameznik s pravnomočno odločbo obsojen za prekršek zoper javni red in mir z elementi nasilja.

Če zoper posameznika teče kazenski postopek ali postopek za prekršek z elementi nasilja, se odločitev, ali oseba izpolnjuje pogoje, odloži do pravnomočnosti sodbe oziroma odločbe v tem postopku.

Za zračno orožje se šteje kratko ali dolgoceveno orožje, ki pod pritiskom zraka ali plinov izstreljuje zrna, kroglice ali druge izstrelke.

Imetniki zračnega orožja, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče na območju Upravne enote Sežana, lahko v času med **14. 11. 2009 in 14. 5. 2010** vložijo vloge za ureditev posesti zračnega orožja po pošti ali osebno na sedežu Upravne enote Sežana v Sežani, Partizanska cesta št. 4, v pisarni št. 19, v času uradnih ur, in sicer:

- ob ponedeljkih in torkih med 8.00 uro in 12.00 uro ter med 13.00 uro in 15.00 uro,
- ob sredah med 8.00 uro in 12.00 uro ter med 13.00 uro in 18.00 uro in
- ob petkih med 8.00 uro in 13.00 uro.

Vlogo poda imetnik orožja **na obrazcu**, ki je na voljo na portalu upravne enote in na sedežu upravne enote v Sežani. K vlogi je potrebno za vsak kos zračnega orožja, za katerega imetnik ureja posest, izpolniti **prilogo** »Podatki o posameznem orožju«.

UPRAVNA ENOTA SEŽANA

Upravna enota Sežana objavlja v skladu s 40. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju (Ur. l. RS, 85/2009)

JAVNI POZIV K VLOŽITVI VLOG ZA LEGALIZACIJO OROŽJA

Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o orožju (Ur. l. RS, 85/2009; v nadaljevanju ZOro-1B), to je z dnem 14. 11. 2009, začne teči **trimesečni rok za izvedbo legalizacije orožja**.

ZOro-1B v 40. členu določa, da sme imetnik, ki poseduje orožje brez veljavne listine za posest ali nošenje orožja, **v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona** pri pristojnem organu podati vlogo za pridobitev ustrezne orožne listine. Pristojni organ izda ustrezno orožno listino po Zakonu o orožju (Uradni list RS, št. 23/2005-UPB 1), razen orožnega lista, pod pogojem:

- da orožje ne izvira iz kaznivega dejanja in
- da imetnik izpolnjuje naslednje pogoje:
- da je dopolnil 18 let,
- da ni zadržkov iz javnega reda,
- da je zanesljiv,
- da ima opravljen zdravniški pregled in
- da je opravil preizkus znanja o ravnanju z orožjem.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se orožnih listin ne izda za orožje kategorije A, razen če gre za registriranega zbiratelja orožja in je orožje po določbah Zakona o orožju dovoljeno zbirati ali muzejsko zbirko. Če orožne listine ni mogoče izdati, se z orožjem kategorij B in C ravna, kot da gre za odvzeto orožje, orožje kategorije A pa se pošlje ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve.

Imetniki orožja brez veljavne orožne listine za posest ali nošenje orožja, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče na območju Upravne enote Sežana, lahko v času med **14. 11. 2009 in 14. 2. 2010** vložijo vloge za legalizacijo orožja po pošti ali osebno na sedežu Upravne enote Sežana v Sežani, Partizanska cesta št. 4, v pisarni št. 19, v času uradnih ur, in sicer:

- ob ponedeljkih in torkih med 8.00 uro in 12.00 uro ter med 13.00 uro in 15.00 uro,
- ob sredah med 8.00 uro in 12.00 uro ter med 13.00 uro in 18.00 uro in
- ob petkih med 8.00 uro in 13.00 uro.

Vlogo poda imetnik orožja **na predpisanem obrazcu**, ki je na voljo na portalu upravne enote in na sedežu upravne enote v Sežani. K predpisani vlogi za legalizacijo orožja je potrebno za vsak kos orožja, ki ga imetnik prijavlja v postopek legalizacije, izpolniti **prilogo** »Podatki o posameznem orožju«.

Ob vložitvi vloge orožja ni potrebno prinašati na upravno enoto.

V okviru legalizacije orožja je dana tudi možnost, da osebe, ki posedujejo prepovedano orožje (avtomatsko, vojaško, eksplozivno orožje, gospodarska razstreliva itd.), le-to izročijo po predhodnem obvestilu izročijo policijski postaji ali upravni enoti.

Eksplozivno orožje in gospodarsko razstrelivo se zaradi lastne varnosti in varnosti ostalih ljudi ne prinaša na upravno enoto ali na policijsko postajo, temveč osebe, ki tako orožje posedujejo oziroma vedo, kje je, o tem obvestijo policijsko postajo ali na telefonsko številko 113. Eksplozivno orožje bodo prevzeli policisti, ki so strokovno usposobljeni za ravnanje s takšno vrsto orožja, ter poskrbeli za njegovo uničenje.

UPRAVNA ENOTA SEŽANA

GOSTOVANJE GLEDALIŠKE SKUPINE ANTONOV ODER V BRESTOVICI

Predzadnjo soboto v novembru smo v Brestovici gostili mlado, a zelo perspektivno gledališko skupino Antonov oder iz Ljubljane.

Če se še spomnite, so bili ti zadnji dnevi v novembru še kako turobni in sonca ni in ni hotelo biti na Krasu. Še dobro, da so nas obiskali mladi gledališčniki, ki so s svojo res lepo gledališko predstavo prinesli k nam malo »kulturnega sonca«.

Ogledali smo si domoljubno veseloigro »Berite novice« v režiji patra Andraža Arka iz Ljubljane. Štirje zares zelo mladi igralci so v nekaj mesecih naštudirali veseloigro, ki je plod skupnega dela dveh predstavnikov klasike slovenskih pisateljev – Janka Kersnika in Josipa Jurčiča. Napisala sta jo za posebno priliko narodne svečanosti, tj. sedemdesetletnico dr. Bleiweisa, 28. novembra 1878. Zapisala sta jo v krajši obliki prav zato, da bi jo lahko igrala tudi mala, nepoklicna gledališča po celotni deželi Kranjski. Igra ima visok narodnobuditeljski naboj, kajti tako kot se je dogajalo na Primorskem, da so jo fašisti hoteli poitalijančiti, so se enako v vzhodni in osrednji Sloveniji trudili Nemci, da bi ponemčili celotno Štajersko in Ljubljano. Mladi igralci so izvrstno naštudirali tudi igralsko mimiko, tako da so ob koncu predstave resnično zaslužili velik aplavz številne publike. Sam režiser je ob koncu dejal, da še niso imeli tako dobrih gledalcev. Ko sem mu kasneje omenila, da nam je verjetno malce pihal na dušo, mi je rekel, da je resnično tako in da so to mladi igralci tudi začutili, saj so igro tokrat odigrali najbolje doslej.

Ob koncu smo seveda s kraškimi dobrotami pogostili tako igralce kot publiko in ob tej priliki se seveda TD Brest in Vaška skupnost Brestovica zahvaljujeta vsem sponzorjem, ki so omogočili izvedbo gostovanja gledališke skupine Antonov oder v Brestovici.

Večer smo zaključili ob vedrem klepetu in pričakovanju, da bo kmalu imela novo premiero veseloigre tudi gledališka skupina TD Brest. Obljubljajo nam, da bomo veselo presenečeni in da se bomo nasmejali do solz. Z veseljem pričakujemo njihov nastop konec meseca januarja.

Besedilo in foto: Irena Švigelj

2. POHOD PO PASTIRSKIH POTEH

Na lepo jesensko nedeljo, 25. oktobra popoldne, se je kar lepo število pohodnikov udeležilo pohoda po pastirskih poteh, ki ga je organiziralo KUTD Kraški slavček. Odpravili so se iz Kobjeglave mimo Kosovelj do Coljave in od tam do ranča Prelovc. Nekateri so ubrali krajšo pot, spet drugi so prvo skupino lovili, saj je zaradi zamenjane ure prišlo do male zmede.

Skupina 70-ih pohodnikov se je ustavila pri ostankih bolnišnice iz 2. svetovne vojne pri Kosoveljah, kjer je Mateja Grmek povedala nekaj zanimivosti, in se nato strumno odpravila proti Coljavi. Eni so nadaljevali s počasnim tem-

pom, uživali v lepem vremenu in klepetu s sosedi in prijatelji, spet drugi pa so pohod izkoristili tudi za malo več rekreacije in zato podirali rekorde v hitrosti.

Prva mala skupinica pohodnikov, tistih bolj hitrih, je na cilj prispela po dobrih dveh urah hoje, vsi ostali pa kake pol ure pozneje. Seveda je vse čakalo okrepčilo: »pašta« z golažem in seveda, času primerno, pečen kostanj. Prijetno druženje bi se morda nadaljevalo še v pozen večer, če ne bi zob pokazal mrzel oktober.

Besedilo: Marijana Furlan
Foto: Mateja Grmek

12. POHOD PO SLEDEH SOŠKE FRONTE V BRESTOVICI

Po deževnem tednu se je v jasnem nedeljskem jutru, 25. oktobra 2009, zbralo več kot 430 pohodnikov iz celotne Slovenije in zamejstva. Posebno smo bili veseli skupine 35 pohodnikov Turističnega društva iz Šenčurja pri Kranju.

Zbirališče pohodnikov je bilo pred vaško šolo v Brestovici pri Komnu.

Krajša, 9,5 km dolga pot je potekala od Brestovice mimo cerkvice sv. Anastazije, topniških položajev pri kaverni Moriz, stare kasarne ob meji z Italijo do Cerovelj, Pejce jame, Grofove jame in nazaj v Brestovico. Pri Grofovi jami so se lahko osvežili s čajem in jabolkom, odrasli pa tudi z »Br stovskim ognjem«.

Veliko pohodnikov si je ogledalo Pejco jamo v Italiji in Grofovo jamo.

Mnogi pohodniki, predvsem iz osrednje države, so se odločili za daljšo 13,5 km dolgo pot, ki jih je peljala do Medje vasi v Italiji, kjer so jih pogostili člani SSKD Timava, Medje vasi, Štivanja, in se nadaljevala mimo Klaričev do vaške šole v Brestovici.

Po prihodu na cilj so pohodniki nadomestili izgubljeno energijo s pravo kraško joto in kranjsko klobaso in jo zalili z odličnim br'stovskim teranom ali sokom.

V prostorih vaške šole je bila na ogled razstava »Brestovica med in po soški fronti« in razstava razstreliva in orožja iz obdobja soške fronte, ki so nam jo za to priliko posodili zbiralci iz Brestovice. Posebej za to priliko pa je bila postavljena razstava slik članov Likovne sekcije KUD Pirniče z motivi iz Brestovice, ki so nastale v slikarski koloniji, ki je potekala v soboto in nedeljo v Brestovici.

Posebno zanimanje je bilo za ocenjevanje višine obešenega 9,1 kg težkega pršuta.

V popoldanskem času je potekala demonstracija nordijske hoje pod vodstvom vodnice Silvane Lautar. Imeli so

tudi možnost izposoje palic za nordijsko hojo. Tri skupine po 12 udeležencev so spoznavale osnovne pojme v nordijski hoji in kar nekaj jih je sklenilo, da bodo s hojo nadaljevali tudi v prihodnje.

Večji del pohodnikov se je na druženju zadržalo do 18.00 ure. Ko so odhajali, so nam vsi zatrdili, da se naslednje leto spet vidimo, saj se toliko zabave v dobri družbi in toliko svežega zraka že dolgo niso naužili.

Turističnemu društvu Brest so pri organizaciji pomagali člani SSKD Timav, Medja vas, Štivan, Jamarsko društvo Sežana – Sekcija Komen in letos prvič ŠKD Mavhinje Cerovlje in Jamarsko društvo Grmada iz Italije. Skupne akcije krepijo sodelovanje in povezovanje med Slovenci in našimi rojaki onstran meje. Prireditev podpira in sofinancira Občina Komen.

Besedilo: Jožica Filipčič, TD Brest

DRUŠTVO VRT IZ ŠKRBINE

V Škrbini se vedno nekaj dogaja ..., čeprav o tem ne govorimo veliko. Društvo VRT v sodelovanju z vaško skupnostjo skrbi, da se v vasi vedno nekaj dogaja, za vsakogar ..., če le želite biti del tega dogajanja!

Novembrsko obvestilce, ki so ga vaški otroci razdelili v poštne nabiralnike, je vabilo na različna dogajanja in aktivnosti: ženske na rekreacijo, pare na ples, otroke na Bučarijado, ene na vadbo Qi gonga, druge na Martinov pohod ...

Tako smo se konec novembra družili na tradicionalni Bučarijadi, kjer smo mali in veliki otroci izrezovali in oblikovali buče velikanke v izrazne oblike. Pekli smo kostanj, skuhal čaj in se prav lepo imeli. Veselje po zaključenem delu, še posebej, ko je rezultat prizadevanja več glav in rok, je dalo piko na konec večera. Nasmehi so razsvetlile lučke v bučah in razšli smo se pojoč!

V nedeljo po martinovem pa se nas je zbrala lepa skupinica in prehodili smo traso Martinovega pohoda od Rubij na Sv. Martin in po slemenu Šumke v Dolce ter po Komenščku nazaj v Rubije. Pozno jesenski Kras nam je ponudil na ogled svojo barvito paletu, gobarski navdušenci so se veselili še zadnjih gobarskih presenečenj. Povedali smo si marsikatero zgodbo o teh gmajnah, pa tudi o sebi se človek razgovori, ko tako sproščeno stopa skozi pogorišče kraške gmajne. Pod lipo smo strnili vtise, se pogreli s čajem, si zapisali recepte za slastna peciva gospodinj iz

Rubij ter z obljubo, da se ob letu spet srečamo, odšli vsak v svojo smer.

Medtem pa ustvarjamo tudi drugače, morda manj družabno, pa zato izključno z namenom družabnosti v prihodnje. Urejamo spodnje prostore šole v Škrbini, kjer se že kažejo prvi obrisi čajne kuhinje, z nestrpnostjo čakamo na razpis fundacije za šport, na katerega smo se že tretjič zapored prijavi v pričakovanju podpore pri izvedbi našega velikega načrta, da si uredimo večnamensko športnorekreacijsko igrišče. Držimo pesti!

Ja, držimo pesti za uspeh naših projektov, pa tudi za razumevanje in sodelovanje med vaščani, za pestro dogajanje in izvirne projekte, za dobre ideje in pripravljenost sodelovanja. Držimo pesti za razvoj aktivnosti, pa ne samo v naši skupnosti, pač pa za vse nas in vas! Naj bodo to naše želje za debelo leto 2010!

Besedilo in foto: za Društvo VRT Tanja Godnič

VESELO V JESEN

V soboto, 5. septembra 2009, smo imeli pohod po kopenskem, ko smo si v Brestovici ogledali vir naše oskrbe z vodo. Vodil nas je naš Vojko Turk, ki tudi sicer v našem društvu skrbi za športno delovanje društva. Tako smo si ogledali črpališče Kraškega vodovoda v Klaričih, na sami meji z Italijo, od koder se naše območje vse do obale oskrbuje s pitno vodo. Ogledati smo si želeli še t. i. Grofovo jamo, vendar nam zaradi nedosegljivosti jamarjev to ni bilo omogočeno. Zaključili smo v Komnu, kjer smo se okrepčali v tamkajšnjem gasilskem domu. Dobrote nam je pripravil tudi naš Dušan Slavec.

V sklopu krajevnega praznovanja v Kačičih smo se v soboto, 12. septembra 2009, udeležili pohoda po Kačišnici od Famelj do Dan pri Divači. Pohod je bil po robu Brkinov, ki mejijo s Krasom. Sama pot nam ni delala bistvenih težav, saj smo bili v prijetni družbi.

V soboto, 26. septembra 2009, smo se udeležili tudi našega izleta na Cerknjsko polje, kjer smo si v Dolenjem Jezeru ogledali Jezerski hram, ki deluje v sklopu Zavoda za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Ogledali smo si tudi multivizijo, ki ponazarja delovanje Cerknjskega jezera v vseh njegovih fazah, od poplavljanja do požiralnikov, kjer voda presahne. Ker ni bilo vode v jezeru, smo se lahko tudi sprehodili, kar ob povodnji seveda ne bi bilo mogoče. Nadaljevali smo z ogledom Ribnice in Nove Štifte, zaključili pa s Trubarjevimi kraji in z ogledom gradu Turjak. Za ta izlet smo si, po dolgih letih, privoščili uradnega vodiča, kar običajno, razen lokalnih vodičev, opravimo v lastni režiji.

V soboto, 16. oktobra 2009, smo opravili zadnji pohod v tem letu. Ker je čas kostanja, smo se namenili opraviti

pohod od Slop pri Kozini do Rodika, kraja, kjer so imeli že tradicionalno deseto proslavo omenjenega jesenskega sadeža. Pot nas je vodila po vaških in gozdnih poteh. Med potjo smo se ustavili pri lovskem bivaku Ajdovščina, kjer smo se okrepčali, nato pa še pri arheološkem najdišču – Ajdovščini. Ime kraja izvira iz nekdanjega bivanja divjega plemena, po imenu Ajdovci, ki so ob jesenskem času ropali v bližnji vasi – Rodiku. Iz tega časa izhajajo tudi ruševine v Rodiku in legenda pravi, da so tam živeli ujeti Ajdovci. Ob poti, ko smo se spuščali proti Rodiku, smo si nabrali tudi nekaj kostanja. Po prihodu v vas Rodik smo si ogledali prireditev ob praznovanju 10-letnice delovanja tamkajšnjega turističnega društva. Po dobrem kosilu smo se zadovoljni odpravili proti domu.

Prav tako v soboto, 14. novembra 2009, smo imeli skupaj z Društvom diabetikov Ilirska Bistrica na Brjah pri Dobravljah (ajdovski konec) martinovanje. Praznovanje je bilo v idilični dolini v še bolj idiličnem kmečkem turizmu Birsas. Ob prihodu nas je pričakal gospodar Oskar ter nas popeljal v prijetne prostore svoje kleti, kjer nam je priredil za sv. Martina dokaj dietno večerjo.

Po končani večerji je sledil še klasični krst mladega vina, katerega je opravil »domači župnik« v spremstvu svojega ministranta. Cel večer nam je za dobro počutje igral duet Noč in dan, ob zvokih pa je bilo obilo plesa. Z ozirom, da se nekateri člani med seboj poznamo iz prejšnjih akcij, je bilo vzdušje zelo prijetno in je tako trajalo krepko čez polnoč.

Besedilo: za Društvo diabetikov Sežana Jože Volovec

ABONMA 2009/10 GUD PIHALNI ORKESTER KOMEN

Leto je naokoli in Glasbeno umetniško društvo Pihalni orkester Komen vas spet vabi k vpisu letnega kulturnega abonmaja 2009/2010. Letos vas na koncerte vabimo s sloganom "več kot glasbe", pod okriljem katerega organiziramo pet izvrstnih koncertov. Še preden naštejemo koncerte, pa beseda Simona Perčiča, umetniškega vodje Pihalnega orkestra Komen in abonmaja: "Društvo Pihalni orkester Komen skuša s povezovanjem domačih ustvarjalcev ter vrhunskih slovenskih in tujih umetnikov dvigati prepotrebno kulturno zavest širšega komenskega okoliša. Pomemben del tega je nedvomno tudi številčna podporna družina, ki se je skupaj z nami udeležila mednarodnega tekmovanja v zlati dunajski dvorani. S svojo pozitivnostjo in iskreno podporo so prispevali k našemu uspehu. Naš prvi abonmajski koncert "Dunaj po Dunaju" bomo v celoti posvetili naši dunajski avanturi ter jo tako slikovito predstavili tudi domačemu občinstvu."

»Dunaj po Dunaju« se bo zgodil v soboto, 26. decembra 2009, ob 19:30 v športni dvorani OŠ Komen. Poleg domačega orkestra boste lahko prisluhnili gostoma: Urošu Pavloviču na trobenti in Salvadorju Ruizu Cabreraju na violini. Zaplesala pa vam bosta baletna plesalca Marjeta Kosovac in Ivan Kozyuk.

Na predvečer kulturnega praznika vas bomo počastili s koncertom »Tu sem doma«. Koncert bo posebno srečanje vseh glasbenih, kulturnih društev in drugih glasbenih skupin v Občini Komen. Le-ta bo v Kulturnem domu v Kobjegli v nedeljo, 7. februarja 2010, ob 19:30.

UPOLOva SVIREL je mednarodno tekmovanje in festival glasbenih solistov in komornih skupin, ki se odvija na gradu Štanjel. V petek, 5. marca 2010, vas ob 19:30 vabimo na otvoritveni gala koncert, na katerem bodo nastopili: Miraphone Tuba Kvartet iz Francije in Pihalni kvintet Slowind iz Slovenije. Galerija Lojzeta Spacala na gradu Štanjel.

Trije izvrstni orkestri bodo koncertirali v Kulturnem domu v Komnu na predvečer dneva Evrope. 8. maja 2010 ob 19:30 boste lahko prisluhnili: Pihalnemu orkestru ETA Cerklje, Godbenemu društvu Nabrežina in Mladinskemu PO Velenje GŠ Velenje. Vse to na koncertu »Prijatelji v gosteh«.

In nazadnje še izjemne »Jesenske simfonije« s Simfoničnim orkestrom Domžale – Kamnik v Kulturnem domu v Komnu v soboto, 9. oktobra 2010, ob 19:30.

Več kot dovolj kulturnega dogajanja. Manjkate samo še Vi – zvesta publika. Vpis abonmaja že poteka, zato pohitite vsak petek med 19:00 in 20:00 uro v Godbenem domu (za Kulturnim domom v Komnu) in eno uro pred pričetkom prvega abonmajskega koncerta v športni dvorani OŠ Komen. Lahko pa tudi preko spletne pošte: pihalniorkester-komen@gmail.com ali po tel. 040 277 337 (Erika Rojc). Cena abonmaja je 25 EUR oz. 18 EUR za mlade do 26 let.

Vabljeni k vpisu ali vsaj obisku katerega izmed koncertov.

Naravna in kulturna dediščina Krasa

KOMUNSKA ŠTIRNA NA GORICAH V HRUŠEVICI

Vasi Hruševica, Kobdilj in Štanjel so v času med obema vojnoma in še par let po drugi vojni sestavljale Občino Štanjel, ki je bila do 1. svetovne vojne v okviru Goriške. Po letu 1868 je bila Goriška dežela upravno razdeljena na politične okraje, ti pa na manjše sodne okraje. Občina Štanjel je sodila v Sodni okraj Komen v okviru Sežanskega političnega okraja. Na čelu političnega okraja je bil glavar, ki ni bil odvisen od deželnih organov, ampak neposredno podrejen cesarsko-kraljevemu namestniku v Trstu. V tem času se je po Krasu začelo obdobje gradnje skupnih občinskih vodnjakov.

Gradnja skupnih občinskih, *komunskih* vodnjakov je potekala ob finančni in strokovni podpori na osnovi nekakšnih javnih razpisov takratne avstro-ogrske vlade preko organov

na ravni dežele, Cesarsko-kraljevega namestništva v Trstu oz. političnega okraja s svojim uradom Cesarsko-kraljevim okrajnim glavarstvom v Sežani. Občina je bila lahko deležna tudi deželne podpore preko deželnega odbora.

O gradnji občinskih vodnjakov v Štanjelu, Kobdilju in Hruševici je prvi nam dostopen in ohranjen dokument iz leta 1904. Gre za prošnjo županstva v Štanjelu s podpisom župana Fabianija z dne 27. septembra 1904, naslovljeno na namestništvo v Trstu. V njej je bila »glede na to, da v tamkajšnji občini sploh primanjkuje, posebno v poletnem času in ob suši, čiste pitne vode in da tamkajšnji vodnjaki ne zadostujejo krajevnim potrebam« posredovana večletna želja narediti v omenjenih vaseh nove vodnjake, seveda ob državni in deželni podpori.

Od države nastavljeni inženir Karel Oberst je ogled lokacij za zgradbo novih vodnjakov vršil 2. junija 1905. Za vas Hruševica je bilo z ozirom na že obstoječi občinski vodnjak in druge zasebne vodnjake odločeno, da bo zadoščeval zbiralnik za 1000 hl. Vodnjak naj se zgradi blizu cerkve, tako da bo streha le-te kot tudi okoli stoječih hiš, tj. Grofovih, Kraljevih in Mahnetovih, dajala potrebno lovno površino 600 m². Na strehe teh domačij so takrat na državne stroške namestili pocinkane žlebove, po katerih je tekla deževnica v cisterno vodnjaka. Za napajanje živine je v vasi služilo večje napajališče, tako da se za ta namen ni predvidevalo dodatnih potreb po vodi. Potrdilo o primernosti izbranih lokacij je moral izdati tudi okrajni zdravnik. Za gradnjo je županstvo pridobilo ustrezne načrte in predračun. Občina se je dolgo branila, končno pa 8. februarja 1907 sprejela sklep o prevzemu vsega primanjkljaja na seji, na kateri je bil navzoč g. župan Fabiani ter 15 starešin. Na osnovi tega sklepa ji je bila kasneje odobrena državna in deželna podpora.

Županstvo je 1908. leta razpisalo javno dražbo za prevzem del za izgradnjo vodnjakov in kot najuspešnejši se je izkazal podjetnik Andrej Zajec z družabnikom Karlom Mozetičem iz Renč.

Delo ni teklo povsem po načrtih, saj naj bi bili vodnjaki dokončani že v letu 1909. Delo so poleg od države nastavljenega inženirja spremljali tudi domačini. Tako je župan Hočevar na osnovi pritožbe Franca Zege iz Hruševice 49 in tovarišev, da se je pri izdelavi oboka vodnjaka v Hruševici varčevalo s cementom, posredoval pri okrajnem glavarstvu in prosil, naj pošlje v kontrolo inženirja, ki naj preveri ustreznost izvedenih del.

Županstvo je oktobra 1910 javilo, da so dela dokončana. Država pa je bila natančna in je zahtevala popolno tesnjenje vodnjakov. Na ogledu namestništvenega melioracijskega urada dne 22. julija 1911 je bilo ugotovljeno, da je povsem dokončan le vodnjak v Hruševici, na ostalih dveh pa je bilo kar precej pomanjkljivosti, ki jih je bilo potrebno odpraviti in to kljub izjavi županstva, da so nove vodnjake v Štanjelu, Kobdilju in Hruševici popravili in 14 dni preizkušali vodotesnost. Ministrstvo za poljedelstvo je v začetku leta 1913 končno javilo uspeh kolavdacije vodnjakov v Štanjelu in Hruševici, tehničnega pregleda opravljenega dela z odpravo obveznosti med izvajalcem in investitorjem. V Kobdilju je do tega prišlo par mesecev kasneje.

Nadzemni del komunske štirne, imenovan *šapa*, ima tloris v obliki kvadrata. Šapa je betonska in gladko ometana. Odprtina na vrhu je bila sprva nepokrita, enkrat v 70. letih prejšnjega stoletja pa so jo zaprli s pločevinastim pokrovom, da bi preprečili nesreče in ohranili neoporečnost vode. V bližini so namreč vaščani prirejali ples, na katerih

Marija Markotova (Marija Grmek) je s kalavnikoma šla po vodo. Ob štirni je še ročna pumpa, ki je bila kasneje odstranjena. Fotografijo, ki je bila posneta po letu 1960, hranijo Kraljevi, Hruševica 6.

se je zbiralo veliko mladine. Vodo so iz štirne dvigali, *kalali* ročno. Vsaka gospodinja je prinesla svoje vedro, *kalavnik* na debelejši vrvi, *štriku*, s katerim je zajemala vodo. Saksida Adrijan, Mahnetov, se spominja, da so gospodinje lahko kalale le okrog poldneva. Ob štirni je stal domačin Franc Pavlica, Kovačev, ki je vsaki posebej odredil primerno količino vode, ki jo je prelila v lesen škaf in ga na glavi nesla domov.

Vodo iz komunske štirne Na goricah so koristili predvsem Hruševljani iz spodnjega konca. Do 2. svetovne vojne so imele vodnjake na svojih dvoriščih le redke domačije v vasi: Mahnetovi, Mržkavi, Tomajcevi, Očarjevi, Zegavi, Švagljevi, Boljevi, Žpanovi, Mtžakvi, Žbokeljevi, Gašperjevi, Grofovi, Gornji Abramovi in Tavčarjevi. Ob velikih sušah, ko je vode v domačem vodnjaku zmanjkalo, pa so tudi ti koristili komunsko vodo. Kraljevi, Hruševica 6, in Marija Markotova, Hruševica 3, so komunsko vodo rabili kot zadnji in to vse do napeljave vodovoda v vas leta 1989, Kraljevi pa tudi še kasneje ob večji porabi. Leta 1967 so sicer zgradili domači vodnjak, ki pa zaradi povečanih potreb po vodi, saj so doma odprli gostinski lokal, ni zadoščal. Ob komunski štirni je bila 1960. leta montirana ročna črpalka, ki pa se je rada kvarila, pozimi pa zamrznila, tako da je bila kasneje odstranjena. Po napeljavi vodovoda so Mahnetovi vse strešne žlebove napeljali v lastno štirno. Drugih sprememb na štirni ni bilo do letos poleti, ko je vaška skupnost ob štirni uredila avtobusno postajališče.

Besedilo: Eda Belingar,
konservatorska svetovalka
ZVKDS, OE Nova Gorica

Arhivski podatki so povzeti po dokumentih, ki jih hranijo v Pokrajinskem arhivu v Kopru, fond Sežansko okrajno glavarstvo. O svojih spominih na vodnjak sta pripovedovala Ivo Grča, Kraljev, Hruševica 6 in Adrijan Saksida, Mahnetov, Hruševica 12.

ZA ZDRAVA SRCA KRASA

SEŽANA – Kar tri kraška društva (Društvo za zdravje srca in ožilja – Podružnica Kras, Klub Kraški dren in Društvo diabetikov Sežana) so tudi letos pripravila tradicionalno prireditev pod naslovom »Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa«. Tokrat se je že petnajsto leto odvijala v sežanskem Kosovelovem domu in je bila kot vsa dosedanja leta dobro obiskana, nastopilo pa je tudi lepo število sodelujočih v kulturnem programu kot tudi kasneje v družabnem delu z degustacijami kraških proizvodov.

V predddverju kulturnega doma so prostovoljke že tri ure pred prireditvijo opravljale brezplačne meritve krvnega tlaka, pulza, kisika v periferni krvi in sladkorja v krvi in svetovale. Vseh opravljenih meritev je bilo preko 300. Pred in po kulturnem programu so se zbrani zaustavili na družabnem srečanju ob številnih stojnicah in si z zanimanjem ogledali in poizkusili razne izdelke in proizvode zdrave prehrane.

Pokrovitelj prireditve je bil sežanski župan Davorin Terčon, ki je pozdravil številne zbrane, direktor Društva za zdravje srca in ožilja dr. Franc Zalar pa je med drugim poudaril evropske direktive, da ima vsak otrok, rojen v tem tisočletju, pravico živeti do svojega 65 leta starosti brez težav s srcem in ožiljem. Zato moramo kot posamezniki in organizacije marsikaj postoriti.

»S predstavo želimo povedati, da si je potrebno vzeti čas in narediti nekaj zase, za svoje zdravje in dobro počutje. Če bi si vsak dan vzeli vsaj eno uro časa zase, bi bilo to v 24-ih letih eno leto, v 48-ih letih dve leti, v 72-ih letih tri leta in v 96-ih letih štiri leta. Na žalost pa se marsikatera življenjska

Prostovoljke opravile več kot 300 meritev

pot konča že pred 24 letom, pri 48-ih smo lahko že zelo ogroženi in pri 72-ih nosimo največkrat s seboj že doto preteklih let in breme ene ali več bolezni. Najsrečnejšim in le redkim uspe doživeti 96 let in več. Bolezni srca in ožilja so danes glavni vzrok smrti z vsemi svojimi posledicami, kot je srčni infarkt, možganska kap, sladkorna bolezen, možni drugi zapleti in posledice, kar ima največkrat izvor ravno v odnosu do nas samih,« je poudarila slavnostna govorica dr. Ljubislava Škibin, predsednica kraške podružnice Društva za zdravje srca in ožilja, ki prav letos praznuje 15-letnico svojega delovanja. Prihodnje leto pa bo Klub Kraški dren slavil 10-letnico svojega delovanja.

Skupni cilj vseh treh društev je prav preprečevanje nastanka bolezni, ohranjanje in izboljšanje zdravja ali vsaj preprečiti nadaljnje poslabšanje zdravja, ko že zbolimo. Največ lahko za svoje zdravje naredimo prav sami, ko skrbimo za zdrav in razumen način prehranjevanja, za uživanje dovolj tekočin, gibanje, uživanje v plesu, glasbi, druženju, ljubezni ali preprosto samo v tišini sami s seboj. Spomnili so se tudi dr. Vesne Vodopivec, ustavnoviteljice te prireditve in 10-letne predsednice kraške podružnice društva za srce.

Na osrednji prireditvi, ki jo je vodila Ana Godnik, so se predstavili: otroška plesna skupina Brinovke, folklorna skupina KD Borjač, orientalske plesalke Desert Roses iz Sežane, Mešani pevski zbor Senožeče, Marko Kosmač in Bojan Podgoršek pa sta zaigrala skeč o zdravi prehrani, katerega poanta je bila, da je potrebno nasvete dajati po kapljicah.

Besedilo in foto: Olga Knez

MePZ Divača zapel pod vodstvom Ade Škamperle

POZDRAV JESENI – USTVARJALNA DELAVNICA ZA OTROKE IN ODRASLE V KOMNU, 31. 10. 2009

V Vaški skupnosti Komen smo se odločili tudi letošnjo lepo jesen ter šolske počitnice popestriti z izvedbo ustvarjalne delavnice za otroke in odrasle. V predddverju dvorane Zadružnega doma v Komnu smo se zbrali na »noč čarovnic«, v soboto, 31. 10. 2009, ob 18. uri.

Organizatorji smo pripravili prostor in delovne mize za mla-

de ustvarjalce ter jih prijazno sprejeli. Letos je bila udeležba na žalost precej majhna, saj smo buče in njihove mlade oblikovalce lahko prešteli na prste obeh rok, pa vendar nas to ni odvrnilo od dobre volje in veselja ob ustvarjanju. V dobri uri so prisotni otroci ustvarili lepe »duhce« iz izdobljenih

buč, jih razstavili v temi pred združenim domom, za konec pa se posladkali s piškoti in toplim čajem, ki smo ga v velikem loncu skuhali kar med ustvarjanjem.

Seveda brez pogostitve nismo ostali niti odrasli, zato se je veselo druženje nadaljevalo v pozne večerne ure, ko so mladi ustvarjalci svoje duhce odnesli domov, kjer so žareči in svetli vso noč pregnati čarovnice.

V bodoče bi si seveda želeli še več takega druženja, še posebej večje udeležbe otrok, ki so v tem času vsi na t. i. »krompirjevih počitnicah«.

Morda pa bo prav ta zapis koga spodbudil, da se nam pridruži naslednje leto ob istem času! Vabljeni!

Besedilo in foto: za Vaško skupnost Komen Mojca Senegačnik

POVEZOVANJE Z GOSPODARSTVOM – STROKOVNI POSVET NA TEMO VARČEVANJA

V četrtek, 19. 11. 2009, je na Šolskem centru Srečka Kosovela Sežana potekal strokovni posvet na temo varčevanja, ki so ga organizirali in izpeljali dijaki 3. letnika programa ekonomski tehnik.

Posveta so se udeležili še dijaki 1. letnika programa ekonomski tehnik SSI, 2. letnika programa ekonomski tehnik PTI (3 +2), 2. letnika programa aranžerski tehnik in 2. letnika gimnazije (podjetniški modul).

Pomemben cilj izobraževanja je povezovanje in primerjava teorije s prakso. Zato je strokovni posvet s predstavniki gospodarstva in lokalnih oblasti ena od pogostih podjetniških aktivnosti, ki jih izpeljujemo z našimi dijaki. Tokrat

so dijaki raziskovali, na kateri od treh bank - Novi Ljubljanski banki d.d., Deželni banki Slovenije d.d. in Abanki Vipava d.d. - se najbolj splača vložiti ali varčevati določeno vsoto denarja. Na strokovni posvet so povabili predstavnike omenjenih bank, in sicer: go. Andrejo Merslavič in g. Dejana Gašperšiča (Abanka), g. Petra Trampuža (NLB) in g. Matjaža Franka (Deželna banka). Vsi povabljeni so se vabilu prijazno odzvali, za kar se jim zahvaljujemo.

Dijaki so za izračun obresti uporabili znanje iz poslovne matematike, za vprašanja o poslovanju bank, bančnih storitvah, vrstah obrestnih mer, odobravanju kreditov, obnašanju bank v času krize itd. pa svoje znanje iz ostalih strokovnih predmetov. Izvedeli so veliko novega in aktualnega in tako oplemenitili svoje znanje.

Na koncu naj še posebej pohvalim dijakinjo Saro Premrl (3. ET), ki je strokovni posvet vodila, vse njene sošolce in sošolke, ki so pri organizaciji sodelovali, pa dijake 2. ART za izdelavo plakatov na temo varčevanja.

Gostje so nam zagotovili, da bodo k nam še prišli, če jih bomo povabili.

Besedilo: Mojca Železnik Buda, vodja ekonomskega aktivna
Šolski center Srečka Kosovela Sežana
Gimnazija in ekonomska šola

STRELSKO MARTINOV

Vodstvo Strelskega društva Vremščica, ki mu predseduje Drago Božac in v katerem je tudi odličen strelec s puško, član slovenske reprezentance Izidor Hreščak, je obiskalo svojega člana Pavla Fabiani, ki se je pred kratkim z dru-

Slika DSC 179: Četrty z leve Pavel Fabiani in drugi dalje: Izidor Hreščak, Zdravko Grahor in Drago Božac

žino preselil v novo hišo v Komen. Pavel pa je bil tudi dolgoletni strelec SD Repentabor, ki ga je več desetletji vodil Zdravko Grahor, ki strelja z zračno puško in pištolo. Seveda so strelci najprej »verificirali« strelišče, ki ga je Pavel uredil v kletnih prostorih, in izstrelili nekaj streliv s pištolo. Potem pa nazdravili z mladim vinom v velbani kleti iz kamna, saj Pavel ni le odličen strelec s pištolo, ampak tudi dober vinar. Postregel je z belim vinom in kraškim teranom. Strelstvo in ljubezen do lova in zelene bratovščine so Pavel in njegovi bratje podedovali po očetu Petru. Pavel pa je svojo strelsko družino počastil tudi z odličnim divjačinskim golažem, ki ga je sam skuhal. Žena Majda, po rodu iz Brkinov, pa je pripravila odlične slaščice in druge kraške kulinarične dobrote.

Besedilo in foto: Olga Knez

KONCERT SKUPINE RED KATRINS

V soboto, 24. oktobra 2009, se je v dvorani v Gorjanskem zgodil veliki rock'n'roll koncert, za katerega lahko rečemo, da ga je z nestrpnostjo pričakovala večina komske mladine.

Na oder so namreč stopili fantje iz skupine Red Katrins, ki so svojim privržencem priredili nepozaben koncert ob njihovi 5. obletnici delovanja.

Skupina Red Katrins je bila ustanovljena septembra leta 2004, ko so moči združili štiri mladi glasbeniki iz Gorjanskega: kitarist Dane Božič, basist Aleks Štrekelj, bobnar Matija Tavčar ter pevec Blaž Grgič. Kasneje se jim je pridružil še drugi kitarist Boštjan Kavčič.

Svoje prve vaje, začinjene z rock'n'roll glasbo, so fantje kronali s prvim nastopom v novembru 2004, ko so gostovali na tradicionalnem martinovanju v Ivanjem Gradu. Od tedaj pa je šla stvar samo še navzgor. Vse več je bilo nastopov na večjih odrih, vse več glasbene in tehnične opreme in kar je najpomembnejše – vse več mladih in mladih po srcu se je začelo navduševati nad delovanjem te simpatične skupine. Fantje iz skupine so začeli pisati tudi svoje pesmi, ki jih danes tudi redno preigravajo na svojih koncertih.

Vse to delovanje preteklih let so člani zasedbe Red Katrins kronali v soboto, 24. oktobra 2009, v dvorani v Gorjanskem. Na več kot štiri ure trajajočem koncertu so jim družbo na odru delali različni gostje, ki so v preteklosti zaznamovali delovanje benda. Tako smo poleg zvezd ve-

čera imeli priložnost prisluhniti tudi odličnemu kitaristu z Obale, Stanetu Bakanu z njegovim bendom, skupini Ibunge, harmonikarju Simonu Colji ter pevcem Evegu Subanu – Pinjoli, Katarini Čotar in Urošu Simčiču. Da je bil večer še popolnejši, sta s svojim izborom glasbe poskrbela fanta iz zasedbe DJ Bibitka.

Fantom želimo še naprej obilo glasbenih uspehov, kajti tudi zaradi njih zdaj lahko s še večjo gotovostjo trdimo: **ROCK'N'ROLL ŠE ŽIVI!**

Besedilo in foto: Uroš Simčič

PRAZNOVALI SMO 30 LET ORGANIZIRANEGA DELOVANJA

11. januarja 2009 je Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana praznovala rojstni dan – 30 let organiziranega delovanja. Osrednja prireditev, ki je potekala 17. oktobra 2009 v Kosovelovem domu, je bila namenjena predstavitvi članov ter podelitvi priznanj. V avli Kosovelovega doma so se predstavili obrtniki in podjetniki na razstavi, ki je bila prilagojena prostorskim možnostim. Sodelovali so: Trgovina in zastopanje Marjan Štolfa s. p., Neja, trgovina z metražo in šivanjem po meri Andreja Gerjevič Vrabec s. p., DRM

– vezenje in izdelava natiskov, proizvodnja oblačil in tekstilnih izdelkov Sladjana Maletič s. p., Ambient Dekor, Šivanje in svetovanje Danilo Ravbar s. p., Atelje Tjaša Škapin s. p., Vels storitve d. o. o., Zobna medicinska sestra in dejavnosti za nego telesa Kristina Husu s. p., FIL-SPORT Nega telesa Katja Filipčič s. p., Sekcija gostincev in živilcev pri OOO Sežana in Eletra – svetila Sežana, Radovan Gregorčič s. p.

Prireditev se je nadaljevala z zanimivo modno revijo, na kateri so svoje kreacije predstavili tekstilci, frizerji, kozmetični salon in izdelovalci zaves. Sodelovali so še: prodajalna obutve in športne opreme, optik, trgovina s konfeti in vsem potrebnim za poroko ter fotograf. Modna revija s

proizvodnja in trgovina s transformatorji in komponentami za reklamne napise, d. o. o., Elektro storitve in namakalni sistemi Igor Miklavac s. p., Kamnoseški izdelki umetnostne obrti Jernej Bortolato, s. p., Obdelava naravnega kamna in unikatni izdelki umetnostne obrti Leon Mahnič s. p., Divas

prikupnimi manekenkami in manekenom je bila prava paša za oči. Na modni reviji so sodelovali: Atelje Tjaša, Tjaša Škapin s. p., Divas, Sladjana Maletić s. p., Neja, trgovina z metražo in šivanjem po meri Andreja Gerjevič Vrabec s. p., Optika Tom, Tom Mohorčič s. p., Estetsko medicinski center Lara, Boris Devčič s. p., Trgovina Alpina, Karmen Kogoj s. p., Frizerski salon Pure Aeternus, Nejc Matjažič s. p., Frizerski salon Mitja, Mitja Tavčar s. p., Frizerski salon Nadja, Nadja Nedoh s. p., Frizerski salon Mira, Mira Plestenjak s. p., Trgovina in zastopanje Marjan Štolfa s. p., Ambient Dekor, šivanje in svetovanje, Danilo Ravbar s. p. in Foto Art, Dušan Napret s. p.

O zgodovini nastajanja te organizacije je OOO Sežana ob tej priložnosti izdala Jubilejni informator, v katerem so zabeležena pomembna dogajanja, ki so dala pečat tej organizaciji. V kolikor ga niste prejeli na vaš dom, vas prosimo, da nas obvestite in vam ga pošljemo. Na prireditvi so si udeleženci lahko ogledali kratek 20-minutni film s posnetki izjav ustanovnih članov o svojih doživetjih v takratnih za obrt neprijaznih časih. O spominih na nastajanje te organizacije so spregovorili tudi bivši funkcionarji in sekretarka. Film bo pripomogel k obogatitvi zgodovinskega arhiva sežanske zbornice.

Za sproščeno vzdušje na prireditvi je poskrbel Boris Kobal s svojo znano monokomedijo Kdo vam je pa to delu? V predstavi Joško Duša, medtem ko pri stranki popravlja vodovodno napeljavo, pripoveduje o sebi in svojem delu in pri tem opiše nekaj najbolj zanimivih doživetij s prehajene poklicne poti. Skladno z duhom sedanjega trenutka je njegova pripoved sproščena. V njej nastopajo filozofi, umetniki in politiki tako z leve kot desne, največ pa jih je s politične sredice. Tako kot Joško Duša v svoji zgodbi poskrbi, da voda na koncu le priteče, je Boris Kobal v vlogi vodoinštalaterja poskrbel, da je predstava nemoteno pritekla do konca.

Na svečani akademiji so bila podeljena jubilejna prizna-

tej priložnosti so priznanja prejeli:

Bronasta plaketa s priznanjem za aktivno delo na OOO Sežana: Radovan Gregorčič, Miran Hrvatič, Matjaž Lindič.

Srebrna plaketa s priznanjem za uspešno vodenje OOO Sežana: Milan Škapin.

Posebno priznanje za zasluge pri razvijanju tehnik na področju obrti in podjetništva: Iztok Počkaj.

Priznanje za kakovost izdelkov in storitev:

Društvo za razvoj kulinarčne kulture Terra Carsus.

Častna plaketa s priznanjem za uspešno poslovno sodelovanje z OOO Sežana: Slovensko deželno gospodarsko združenje iz Trsta.

OOO Sežana ima tudi ČASTNEGA ČLANA. To najvišje priznanje zbornice je bilo podeljeno dolgoletnemu predsedniku OOO Sežana Miroslavu Klunu leta 2006.

Prejemnikom priznanj iskreno čestitamo.

Priznanja je podelila tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, in sicer: **Bronasti ključ:** Milan Škapin, Mitja Bolčič, Jernej Bortolato.

Prejemnikom priznanj iskreno čestitamo.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Sežana pa je ob svoji 30. obletnici prejela **Bronasti pečat.**

Župan Občine Sežana je 26. oktobra 2009 Območni obrtno-podjetniški zbornici Sežana podelil posebno priznanje ob 30. jubileju.

Avtor besedila: Marija Rogan Šik

Avtor fotografij: Foto Art, Dušan Napret s. p.

nja obrtnikom in podjetnikom, ki v svojih obratovalnicah letos beležijo okrogle jubileje. Podeljenih je bilo 22 jubilejnih priznanj za 10 let uspešnega opravljanja dejavnosti in 22 jubilejnih priznanj za 20 let uspešnega opravljanja dejavnosti. Za 30-letni jubilej so priznanja prejeli 4 obrtniki in podjetniki, za 40 let uspešnega opravljanja dejavnosti pa je priznanje prejela Frizerka Darja Pleskonjič s. p. iz Bača pri Materiji. Vsem dobitnikom jubilejnih priznanj iskreno čestitamo in jim želimo še veliko uspehov.

OOO Sežana je v letošnjem letu sprejela tudi nov Pravilnik za podeljevanje priznanj obrtnikom in podjetnikom, ki so aktivni v svoji stanovski organizaciji z namenom zahvale za dosedanje delo in kot nadaljnjo vzpodbudo pri delu. Ob

MARTINOVA TRŽNICA V ŠTANJELU

V nedeljo, 15. novembra 2009, smo v Štanjelu praznik martinovega počastili na prav poseben način – z Martino-vo tržnico.

Martinoва tržnica se je odvijala v sklopu **TRŽNICE STARIN TER DOMAČE IN UMETNOSTNE OBRTI**, ki se od- vija vsako tretjo nedeljo v mesecu od marca do novembra. Tokrat je poleg najrazličnejših starin ter izdelkov domače in umetnostne obrti dišalo tudi po kostanju ter mladem vinu.

Na idilični lokaciji pred grajskim dvoriščem v starem delu Štanjela smo postavili nove stojnice Občine Komen, na ka- terih so se predstavili in svoj letošnji pridelek v pokušino ponudili okoliški vinarji iz Kobjeglave, Hruševice ter Šta- njela. Obiskovalci so s simboličnim prispevkom dobili ko- zarček ali dve sladki kapljici ter porcijo pečenega kostanja, ki ga je za nas z veseljem pekel neutrudni Bojan Furlan iz Štanjela, ki je tudi sam naš zvesti stojničar že vrsto let. Ker smo tudi sami hoteli biti v centru martinovega dogajanja, smo našo pisarno Turistično informacijskega centra Šta- njel preselili v center dogajanja, na stojnico, tako da so tu- risti lahko pridobiti najrazličnejše informacije, prospekte, brošure, zemljevide ter ostale informacije, ki se nanašajo na Štanjel ter njegovo bližnjo in daljno okolico. Za pravo vzdušje na stojnicah pa je poskrbel harmonikar Blaž Gec iz Dutovelj, ki je svoj meh neutrudno vlekel cel popoldan.

Kot se za zaključek letošnje tržnice spodobi, smo za naše zveste stojničarje in razstavljavce pripravili majhno prese- nečenje v obliki prigrizka ter domačega vina.

Tržnica starin ter domače in umetnostne obrti se za le- tos poslavlja iz Štanjela. Pričakujete jo lahko naslednje leto, tretjo nedeljo v marcu, ko se bo zopet vrnila v naš srednjeveški Štanjel z upanjem, da bo še boljša, kot je bila letošnja.

Besedilo in foto: Uroš Simčič in Tina Furlan

IZ GORJANSKEGA NA TRIGLAV

2. dan: 17. 8. 2009

Lokve. Nekoč biser turizma na Goriškem, danes blede senca nekdanjega blišča. Hotel, ki razpada, smučišče, ki ga ni ... Časa za raziskovanje ni bilo. Ob štirih zjutraj smo že mleli gramoz po makadamu proti Čepovanu. Noč je bila svetla in topla, še svetilk nismo potrebovali. Da ne bi bili že

zjutraj preveč omamljeni od »frišnega« planinskega zraka, so poskrbeli redki vozniki, ki so ob tisti rani uri s svojimi avtomobili hiteli na delo, nas pa počasi in vztrajno spre- minjali v mlinarje na Muri. Ob svitu smo bili v Čepovanu. Vas za katero ne veš, kje se začne in kje se pravzaprav konča. Pri nas smo »en bot« rekli, da je dolga ku Solkan. Od Čepova- na se po čepovanski dolini vleče dolga, ravna, preveč ravna asfaltna cesta, ki se na koncu doline v useku, imenovanem vrata, spusti v dolino. Pešačenje po taki cesti je dolgočasno in utrudljivo. Svetla točka te enoličnosti so bile dopoldan- ske meglice, ki so nas varovale pred pekočim soncem. Še pred kratkim makadamska, danes asfaltna je vijugasta ce- sta, ki se z vrat spusti na železniško postajo Most na Soči. Ozka cesta, speljana po stenah in pobočjih doline reke Idrij- ce. Tudi tu nam je gosto poraščeno pobočje dajalo varno zavetje pred že prav nesramno pekočim soncem. V dolini je bilo soparno, brez najmanjše sapice, a na peronu železniške postaje kar prijetno hladno. Prav »fejst« je bilo na klopci v senci žvečiti že standardni »doručak« in opazovati vrvež železniške postaje. Vendar romantika ni trajala dolgo, saj je bilo pred nami še več kot pol poti tistega dne. In smo šli na- prej po mostu čez reko Idrijco, prečkali glavno cesto proti

Idriji, se povzpeli čez kratko vzpetino in že smo bili na cesti Bača – Modrež. Kilometer naprej po cesti proti Modreju, na koncu vasi Stopec smo zapustili asfalt in se zagrizli v strmo, gozdno stezo hriba Senica. Čeprav je s svojimi 688 m griček med gorami, nam je dal vseeno globoko dihati. Tudi senca gozda, ki je visela nad stezo, ni mogla odgnati soparne vročine, ki se je iz doline dvigala proti vrhu. Na vrhu smo s steze prešli na lepo gozdno cesto, ki se je z vrha postopoma spuščala dol proti Ljubinju. Vročina je popustila, a ne za dolgo. Gozd se je končal in spet smo bili v vročinskem peklu. Posedli smo na vrtu vaške gostilne, rekli dve tri z domačini, se pri vaškem vodnjaku »ofrišali« in potem veselo naprej. Kar počez po bližnji čez pokošene travnike na asfaltno cesto, s ceste na gozdno stezo in že smo se grebli proti planini Stador. V daljavi se je slišalo grmenje, ki se je hitro bližalo, in malo pod vrhom je že bilo nad nami. Vendar ni bilo hudega. Stemnilo se je, zapihalo, rahel dež nas je »požegnal« in že je bilo mimo. Bil je to pravi balzam za razgredo ozračje in svežina, ki je trajala ves ostanek dneva. Planina Stador, znana po planinski koči, ki je zmeraj zaprta, ko jo potrebuješ, in Kobilji glavi, ki se dviga nad planino. 1475 m visoka gora ni posebno visoka v tistem delu Julijskih Alp, je pa z nje zares enkratni razgled na okoliško hribovje. Ob lepem vremenu pa lahko oko vržeš vse tja do morja. Pravijo ji tudi gora treh odseviv, saj ob lepem vremenu in sončnem zahodu vidiš v eni vrsti tri odseve voda:

reke Soče, jezera Mosta na Soči in morja. Gora, znana iz 1. svetovne vojne, ko se je 22. septembra 1917 12 dni pred zadnjo soško ofenzivo nanjo povzpел poveljnik 14. armade general Otto Von Below s svojim štabom in tu skoval načrt preboja soške fronte. Skratka gora, vredna napora in primerna za vsakogar. Mi smo goro obšli in na planini Lom stopili v Triglavski narodni park. Le slabe pol ure peš potrebuješ, da po lepi gozdni cesti prideš s planine Stador

na planino Lom. Znana in prepoznavna po značilnih pločevinastih kritinah pastirskih koč in staj.

In še tretja zaporedna planina, oddaljena uro hoda od planine Lom, je planina Kuk. Planina z veliko živine ter obnovljeno mlekarno in sirarno. Za vse tri planine velja, da so spet oživele. Vse več je obnovljenih pašnikov in staj. Pred mlekarno smo si dali duška: sir, skuta, kislo mleko. To so bile dobrote planinske sirarne. Na tej planini se konča »civilizacija«. Do tu še lahko prideš z avtomobilom, od tu naprej te peljejo samo še lastne noge. Do našega cilja smo imeli še malenkost, dober korak bi rekli. Že malo »ulenjen« od predolgega posedanja pred sirarno, smo kar nekaj časa »iskali korak«, da smo dali skozi še tiste pol urice. Pod večer smo bili na cilju. Končali smo v koči na planini Razor.

Se nadaljuje ...

Besedilo: Marijan Zega

Foto: Jurij Ličen

IGOR MAHER

V spomin na prijatelja, sodelavca in mentorja

V naši vasi, v drugih vaseh in povsod po Krasu te je bilo vse polno! Pripeljal si se mimo, se ustavljal z domačini, popisoval dediščino, beležil dogodke in običaje ... in vedno imel s seboj fotoaparat, če bo slučajno kakšen dober motiv ...

Dal si nam pobudo, da smo na svoje okolje, danosti in dediščino začeli gledati skozi drugačne oči. Zaznali smo pomembnost kalov in jih začeli obnavljati. To je

samo eden od projektov, ki so ustvarili neizbrisen spomin nate!

In bil si tudi vedno poln predlogov, idej, zagona za razvoj, za nove projekte, izboljšave, predstavitve, povezovanja, včasih tudi za kritike.

Na Krasu si bil nepogrešljiv del ustvarjalnosti in razvoja. S svojo energijo, ki je bila neizmerna in nepredstavljiva, glede na tvoje fizične omejitve, si polnil vseh nas, ki smo kljub zdravemu telesu bili včasih brez prave volje in idej za prihodnost.

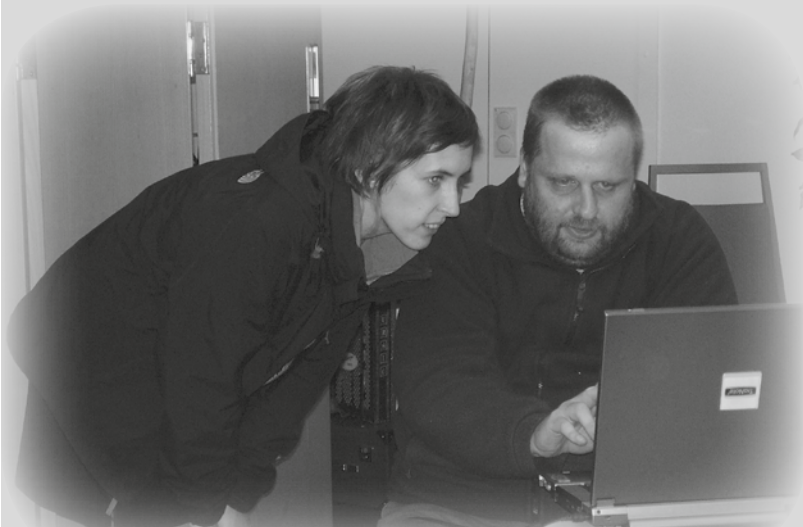
Svoj poklic si vzel resno in odgovorno. Tudi nas si učil takega pristopa. Če smo se česa naučili, bo pokazal čas.

Vedi pa, da je v nas vklesano tvoje delo, ki ga bomo nadaljevali in ti tako pokazali, da je tvoja vizija pognala korenine v nas, ki smo sprejeli poslanstvo širiti miselnost in smiselnost ustvarjalnosti in povezovanja.

Naj naš kraj in z njim ves Kras nosi tvoj spomin kot dragoceno izkušnjo in ti boš z nami živel v naših prizadevanjih!

Z nasmehom in toplino se te spominjamo, dragi prijatelj ...

Besedilo: Tanja Godnič

RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE TUDI NA KOMENSKEM

Na pobudo kluba Kraški dren Sežana – telovadne skupine v Komnu smo se vključili v Center vseživljenjskega izobraževanja na Ljudski univerzi Sežana in izvedli dva krožka računalniškega opismenjevanja za starejše odrasle tudi v Komnu. Udeležba na 12-urnem tečaju računalništva je bila brezplačna. Sred-

stva za brezplačne tečaje računalništva prispevata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Evropska unija – Evropski socialni sklad.

Tečaja smo izvajali v računalniški učilnici Osnovne šole Komen in ker je bilo skupaj kar 29 vpisanih, je delo potekalo v dveh skupinah.

Vsebine, ki nam jih je približal vodja tečaja oz. krožka Tomaž Mavrič, so bile:

- prvo srečanje z računalnikom in okolje WINDOWS,
- spoznajmo računalnik in okolje WINDOWS (organizacija map in datotek, shranjevanje, kopiranje, brisanje ...),
- napišimo in uredimo besedilo v WORDU,
- spoznajmo internet in pošljimo elektronsko pošto (vse o varnosti, gremo v e-trgovino, e-zdravje, e-upava),
- spoznajmo druge elektronske storitve.

Znamo sedaj vse? Še zdaleč ne, le računalnik nam je manj tuj. V 12 urah ga res lahko samo spoznaš in vsi, ki smo bili vključeni v krožek, smo se tega zavedali že ob vpisu. Pa vendar – bil je to nov izziv za nove čase!

Besedilo: Ana Godnik

Knjižnica

NI NAM DOLGČAS

V prejšnji številki Komentarja ste lahko prebrali kar nekaj prispevkov o dogajanju v knjižnici. Naj tokrat dogajanja strnem. Kar tako, da boste videli, da nam ni dolgčas in vas mogoče zagrabi želja, da se nam kdaj pridružite.

Mesec oktober smo zaključili s Knjižničnim kamenčkom – ustvarjalnimi delavnicami, ki jih ob pomoči Simona Terčona organiziramo vsake počitnice. Tokrat so bile posebej

poučne, zabavne in slastne. Poučne, saj smo izdelovali papir in knjigo, zabavne ob gledanju risanih filmov, slastne pa zato, ker nam je kostanjčkov škratek spekel kostanj, ki je prijetno dišal pred in po knjižnici. Naslednji kamenček bo otroke razveselil med zimskimi počitnicami.

Dišalo je po kostanju

»Knjižničarke zverinice«

Veliko veselja pa je otrokom v knjižnico prinesel tudi Videk s svojimi prijatelji. Lutkovno predstavo Kdo je napravil Vidku srajčico so ob 10. obletnici Vrtca Štanjel pripravile strokovne delavke vrtca in z njo gostovale tudi v naši knjižnici ter tako popestrile mesečno pravljico urico.

Skupina predšolskih otrok iz vrtca pa se je srečala z Bralnim palčkom, ki jim je predstavil projekt, ki ga Kosovelova knjižnica že vrsto let vodi skupaj z Vrtcem Sežana. Palčkov namen je uvajanje otrok v svet pripovedovanja pravljič ob ilustracijah, seznanjanje le-teh s knjigo in knjižnico. Na pri-

reditvi so si otroci ogledali lutkovno predstavo Zverinice iz Režije.

Knjižni nahrbtnik, študijski krožek, ki ga sofinancirata Evropska unija in Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije, je novembra odpotoval v Izrael. Vodila nas je geografinja Mateja Grmek iz Kobjeglave, ki se je februarja 2009 udeležila seminarja The International School for Holocaust Studies v Yad Vashemu v Jeruzalemu. Predstavila nam je izraelski muzej holokavsta Yad Vashem, dogajanje

Mateja Grmek je v Jeruzalemu našla tudi slikanico Lile Prap

na seminarju in današnji Izrael, kot ga je doživela sama.

Konec novembra pa so si obiskovalci naše knjižnice ogledali razstavo Tujerodne vrste – prezrta grožnja, ki je nastala v okviru projekta Thuja, ki ga vodi Zavod Symbiosis. Njen namen je, da se čim več ljudi seznani z vrstami, ki smo jih ljudje vnesli na območja izven njihove naravne razširjenosti. Razstavo so obiskali

tudi komenski osmošolci. Predstavila jo je Valentina Novič.

Vsak torkov večer pa komenska knjižnica postane ustvarjalni atelje članic likovnega krožka Likovno ustvarjanje, ki ga vodi Mojca Senegačnik.

Skratka, res nam ni dolgčas!

Besedilo: Marija Umek

Pripravljanje mase za izdelavo papirja

Osmošolci na ogledu razstave Tujerodne vrste

Strokovne delavke Vrtca Štanjel na ustvarjalni delavnici po lutkovni predstavi

NOVOST V KNJIŽNICI: BIPS – BERIMO IN PIŠIMO SKUPAJ

Otrok se v prvem triletju šolanja sreča z enim najpomembnejših znanj, ki ga pridobi v svojem življenju – z branjem. Branje je osnova, na kateri gradimo ostala znanja na vseh področjih, z njim se srečujemo vsak dan, v različnih situacijah, krajih, časovnih obdobjih. Včasih osvajanje bralne tehnike povzroča težave, pa ne vemo, kako bi otroku pomagali. V veliko pomoč staršem so učitelji v šoli, priročniki, ogromno pa lahko pomenijo tudi izkušnje ostalih staršev s podobnimi težavami. Takšna srečanja staršev z otroki in usposobljenimi mentorji organizira tudi Andragoški center Slovenije. Gre za 10 do 12 brezplačnih delavnic, na katerih starši ob pomoči mentorjev pomagajo otrokom približati branje in pisanje. Delavnice, ki jih izvaja Središče Rotunda (Primorski družbeni center iz Kopra), bodo potekale v Knjižnici Komen, ko se zbere dovolj velika skupina (8–12 udeležencev). Vabimo vse, ki se vam zdi, da lahko otroku pomagata na neformalen način vzljubiti branje, da se nam pridružite.

Prijava in informacije v knjižnici ali na tel. 05 7668 580.

Besedilo: Marija Umek

PRIMORCI BEREMO ŽE TRETJIČ, BRKINCI IN KRAŠEVCI PA DRUGIČ

Na dan odprtih vrat kulture, 3. decembra 2009, je Kosovelova knjižnica Sežana v sodelovanju s svojimi enotami pripravila zaključno prireditev Primorci beremo 2009, akcijo branja slovenskih avtorjev, ki se je pričela 9. junija, tj. na rojstni dan Primoža Trubarja, in se s Prešernovim rojstnim dnevom zaključila v Knjižnici Divača. S tem so brkinsko-kraške knjižnice s svojimi bralci uresničile pobudo primorskih knjižničnih strokovnih delavcev, da posežemo po knjigah slovenskih avtorjev in s tem razbijamo predsodke in stereotipe o neberljivosti slovenskih knjižnih del, ki so nam morada ostali še iz časa šolskega branja v obdobju najstništva.

Gosta letošnje prireditve sta bila Aleš Berger in Ludwig Hartinger, urednika Izbrane proze Srečka Kosovele. O knjigi, njunem delu, pomenu Krasa in še marsičem se je z gostoma pogovarjala Tanja Bratina Grmek.

V Kosovelovi knjižnici se je v akcijo vključilo 84 bralcev, ki so skupaj prebrali 557 knjig. V komenski knjižnici je akcijo začelo 28 bralcev. Nekateri so prebrali vseh šest del, drugi malo manj, tretji pa veliko več. Poudariti velja, da je, glede na število članov, ki knjižnico obiskujejo, prav v

Komnu sodelovalo največ bralcev! Vsem, ki ste sodelovali, iskreno čestitam, posebej pa tistim, ki ste dosegli priznanje in knjižni dar – Izbrana proza Srečka Kosovele. Verjamem, da je marsikdo spoznal, da imamo tudi med slovenskimi avtorji pisce z veliko začetnico! Vabljeni k sodelovanju tudi naslednje leto. Akcijo so podprle vse občine ustanoviteljice Kosovelove knjižnice in knjigarna Libris.

Besedilo: Marija Umek

Komentarček

RAZISKOVALI SMO O ČEBELAH

Slovenski čebelarji so za najmlajše pripravili medeni dan, ki so ga poimenovali »En dan med slovenskimi čebelarji za zajtrk v naših vrtcih«. Čebelarji so ob tej priložnosti slovenskim vrtcem podarili kakovostni med, otrokom pa še zgibanko Čebelica moja prijateljica.

Tako kot večino vrtcev po Sloveniji je tudi nas obiskal čebelar. Na prihod čebelarja smo se v skupini Žirafic dobro pripravili. Tako je začela počasi nastajati naša raziskovalna naloga na temo čebele. Zastavili smo si tri raziskovalna vprašanja: kdo skrbi za čebele, kakšne so in kje živijo.

V skupini smo začeli zbirati informacije. Skrbno smo prelistali otroške revije. V veliko pomoč so nam bili tudi starši, ki so skupaj z otroki poiskali veliko fotografij, knjig, video posnetkov ... na temo o čebelah.

Vse zbrane informacije smo skrbno zbirali, urejali in jih lepili na pano v igralnici. Na ta način so otroci tekom celotnega poteka raziskovalne naloge dograjevali svoje znanje.

Seveda ni manjkalo tudi likovnega ustvarjanja z različnimi tehnikami in materiali. Iz kartonastih škatel smo izdelali čebelnjak, v katerega smo postavili čebelice iz plutovinastih zamaškov. Otroci so ob izdelavi čebelnjaka zelo uživali in izbirali barve, saj so ugotovili, da bo čebelica našla pravi panj samo, če bo žive barve. Prav tako smo si iz plastenk tekočega jogurta izdelali čebelo, ki so jo otroci s ponosom nesli domov.

Tekom celotne raziskovalne naloge nas je spremljala tudi pesmica Janeza Bitenca Čebela. Prav tako smo uživali ob rajalnih igrah o čebelah.

Raziskovalno nalogo smo predstavili tudi našim prijateljem iz vrtca.

Napočil je dan, ko nas je obiskal čebelar. Otroci so bili zelo dejavni in so skupaj s čebelarjem dogradili svoje znanje o čebelah, saj so na ta način dobili informacije iz prve roke. Skupaj s čebelarjem smo tudi poskusili med in nadaljevali z medeno malico.

Ob koncu raziskovalne naloge sva bili ponosni na najino skupino Žirafic. Preko igre, pesmi, plesa in likovnega ustvarjanja nismo osvojili le znanja o čebelah, ampak tudi to, da nam trud in marljivost prineseta sladke sadove.

Besedilo in foto: Branka Trampuš in Bojana Trebec

MEDVEDEK – NAJLJUBŠA IGRAČA

Medvedek, najljubša igrača najmlajših otrok iz skupine Račk. Plišasti medvedki, ki jih je prinesla deklica od doma, ostanejo tudi čez noč v vrtcu – v zibelki. Otroci so vsak dan medvedka pozdravili, ga pobožali in mu prisluhnili. Včasih je medvedek povedal otroku, kaj vse je delal ponoči v vrtcu: se igral, lovil, skakal, jokalo, šel na sprehod ... To so otroci povedali naglas. Medvedki pa niso služili le za igro in ljubkovanje. Spoznavali smo velikost, barvo, število, poimenovali dele telesa ... Z njimi smo se gibalno, plesali, jih peljali na sprehod v vozičku. Naučili smo se novo pesmico Medvedek ni bolan, ob kateri smo gibalno uprizorjali vsebino, izdelali prvo ropotuljico in nanjo igrali. Ogledali smo si dramatizacijo Pod medvedovim dežnikom in se tudi sami sprehajali

pod velikim dežnikom z medvedom. V medvedjem brlogu (pod dežnikom) so se vsi otroci zelo radi igrali, oblikovali so se prijateljski odnosi. Vseskozi so bili nasmejani, med otroki je potekala živahna komunikacija (verbalna in neverbalna).

Od vseh igrač, ki jih imamo v igralnici, je bil in je še vedno medvedek otrokova najljubša igrača. Nudi nam izziv na vseh področjih otrokovega razvoja.

Besedilo in foto: Blanka Kermolj in Danjela Rudež

TUDI OTROCI POMAGAMO

Unicefov projekt s sloganom »Posvoji punčko in reši otroka« omogoča cepljenje otrok proti šestim otroškim nalezljivim boleznim. Vsaka posvojena punčka zagotovi cepljenje enega otroka.

Punčka iz cunj je igrača, ki je poznana v vseh kulturah sveta. Marsikateremu otroku je že v preteklosti predstavljala družbo, danes pa simbolizira otroka iz države v razvoju, ki potrebuje našo pomoč. Letno v svetu še vedno umre več kot 2,5 milijona otrok, ker niso cepljeni

(www.unicef.si/main/puncka.wlgt).

Punčko iz cunj pa lahko izdelamo tudi sami, za kar smo se odločili tudi v Vrtcu Štanjel. Skupaj s starši in otroki bi radi sešili punčke oz. fantke, ki bodo rešili otroke iz držav v razvoju. Obračamo se tudi na Vas, dragi bralci in bralke, da nam priskočite na pomoč, saj več spretnih rok lahko ustvari mnogo več. Lahko nam priskočite na pomoč tudi z zbiranjem materiala. Zbiramo: bombažno blago v eni barvi (bela, roza, rjava, tako kot je tudi različna polt otrok po svetu), bombažno blago v več barvah za obleko, trakove, čipke, vezene in volno za izdelavo las.

Kdor nam želi pomagati, se lahko oglasi v naši enoti Vrtca Štanjel. Otrokom in nam boste polepšali bivanje v vrtcu in humanitarno prispevali za otroke iz držav v razvoju.

Besedilo in foto: za Vrtec Štanjel
Silvana Lozej in Monika Turk

OSNOVNA ŠOLA KOMEN – KULTURNA ŠOLA LETA

Zveza kulturnih društev Slovenije in Društvo za razvoj in varovanje GEOSS-a dejavnosti sta letos petič zapored pisala natečaj za naziv »**KULTURNA ŠOLA**«. Na natečaj se je prijavila tudi naša šola, saj smo zadostili večini postavljenih kriterijev:

- a) na šoli trajno, najmanj že štiri leta obstaja razvejano in kakovostno kulturno življenje vsaj na treh področjih kulturnega delovanja: glasba, likovna dejavnost, predstavljene dejavnosti (ples, gledališče), literatura in varovanje kulturne dediščine,
- b) kulturni programi šole so namenjeni širšemu občinstvu v kraju,
- c) programi so nastali in se izvajajo pretežno iz prostočasnih dejavnosti,
- č) skupine s šole se vključujejo v prireditve zunaj šole,
- d) na šolskih skupinah sodelujejo posamezniki, ki so na svojem področju prejeli pomembna priznanja ali so nadpovprečni pri svojih rezultatih,
- e) pri organizaciji in mentorskem delu so udeleženi pedagoški in drugi delavci šole,
- f) šola podpira mentorsko delo svojih delavcev.

V obrazložitvi k prijavi smo zapisali:

Osnovna šola Antona Šibelja-Stjenka Komen s podružnico v Štanjelu je šola, za katero velja: majhna šola velikih ambicij, mnogih ustvarjenih možnosti in izkoriščenih priložnosti. Kot edina šola in sploh edini javni zavod v nekoč obmejni občini na skrajnem zahodu Slovenije smo intenzivno vpeti v kulturno dogajanje v okolju. Ob resnično veliki intenziteti tudi kvaliteta ne izostaja. V nadaljevanju so bili opisani dosežki na likovnem področju, predstavitvenem področju, na področju izdajateljskih dejavnosti, na področju dramsko gledališke dejavnosti ter na področju glasbene dejavnosti.

V petek, 16. oktobra 2009, so se predstavniki šole udeležili zaključne prireditve s podelitvijo priznanj v GEOSS-u na Slivni. Prestižno priznanje je šoli podeljeno za nadaljnja 4 leta.

Podrobnejšo obrazložitev si lahko zainteresirani preberejo na spletni strani šole (dokumenti).

Besedilo: Nives Cek, ravnateljica
Foto: Dragica Ukmar Kodelja

SADJE ZA ZDRAVJE

V četrtek, 12. novembra 2009, smo na šoli začeli izvajati shemo šolskega sadja. Slednja je nov ukrep skupne kme-

tijske politike EU v sektorju sadje in zelenjava. Njen glavni namen je ustaviti trend zmanjševanja porabe sadja in zelenjave in hkrati omejiti naraščanje pojavnosti prekomerne telesne teže in debelosti pri otrocih. Poudarek je tudi na spodbujanju porabe lokalno pridelanega sadja in zelenjave in s tem skrajševanju transportnih poti.

Na dogodek smo se lepo pripravili: učenci so pri izbiri predmeta sodobna priprava hrane z mentorico Mirjam izdelali plakata, ki sta v sliki in besedi pričarala lepote kakijevega drevesa in sadeža ter orisala vsa temeljna dejstva o sadju, ki je pred več kot 100 leti v naše kraje prišlo z daljne Japonske, Koreje ali Kitajske.

Za prvo pošiljko sadja je poskrbela mama učencev, tudi sama velika ljubiteljica tega omamnega sadeža, šolske kuharice pa so poskrbele, da je učence zjutraj na lepo pogrnjenih mizah čakal slasten in zdrav zajtrk. Ob prvih nego-

tovih in previdnih poskusih čvrstih in trdih sadežev so do popoldneva vsi kakiji pristali v lačnih želodčkih.

Shemo šolskega sadja bomo do nadaljnjega prakticirali na podoben način: dvakrat tedensko bomo učencem razdelili sezonsko sadje ali zelenjavo zjutraj za zajtrk, ostanek pa bo na voljo v večnamenskem prostoru ves dan.

Ob tem velja povabilo vsem pridelovalcem zdravega sadja in zelenjave, da kot prodajalci pristopijo k akciji. Veseli pa bomo tudi, če bo kak kmet svoj višek sadja ali zelenjave podaril šoli, podobno kot je s kakiji storil kmet Rado iz Branika.

In še zanimivost. Leta 2004 so učenci 1. triletja pred šolo posadili kakijevo drevo, ki ga je za našo šolo priskrbel go-

spa Doroteja Božič, bivša učenka šole. Drevo je letos prvič obrodilo. Novica ne bi bila nič posebnega, če ne bi šlo za sadilo drevesa, ki je leta 1945 preživelo posledice atomske bombe, odvržene na Nagasaki. Namen posaditve je bil posvečen želji po miru, po odpravi posledic katastrof, ki jih povzroča človek z uporabo atomske energije v miroljubne in vojaške namene.

Besedilo: Nives Cek, ravnateljica

Foto: Vojko Franetič

PANJSKE KONČNICE

Na povabilo Čebelarskega društva Sežana so učenci centralne in podružnične šole sodelovali pri poslikavi panjskih končnic. K likovni nalogi so pristopili zavzeto in odgovorno, deloma tudi zaradi obljubljenе sladke nagrade. Komisija v sestavi učiteljev Tanje Samec, Vlaste Metlikovec in Tomaža Mavriča ter vseh učencev 6. in 9. razreda je imela

zelo zahtevno delo. Med skoraj 100 panjskimi končnicami izbrati 3 najlepše res ni bilo lahko. Zmagovalci Eva Kobal iz Štanjela ter Ariana Kuder in Andraž Švara s centralne šole so po nagrado odšli kar v Povir. Tam se je v soboto, 14. 11. 2009, odvijalo sklepno dejanje 10. mednarodnega ocenjevanja medov s podelitvijo zlatih, srebrnih in bronastih priznanj ter priznanja šampionov najboljšim pridelovalcem med sicer izredno kvalitetnimi medi iz Slovenije in tujine.

Prireditveni prostor pri predsedniku društva gospodu Ateljšku so krasile tudi panjske končnice učencev naše šole. In nagrajenci?

Evi je pripadla 3. nagrada in 3 kg medu, Ariani 2. nagrada in 5 kg medu, Andraž, ki ga je zdravje prav ob tej priložnosti malce izdalo in je po nagrado prišla mama, pa se bo posladkal in okrepečal kar z 10 kg medu.

Nagrajenim učencem iskrene čestitke, mentoricama Tanji in Nataši pa še veliko podobnih uspehov pri delu z mladimi.

Besedilo: Nives Cek, ravnateljica

Foto: Rosana Švara

10. OBLETNICA ŠOLE V ŠTANJELU – 16. OKTOBER 2009

*Burja med kraškimi bori zavije,
na mladih licih se od radosti smeh razlije.
Zvedave in ukaželjne glavice
bodo v novih učilnicah nabirale petice ...*

... je bilo zapisano v vabilu župana Jožefa Adamiča k postavitvi temeljnega kamna za novo šolsko zgradbo 24. 12. 1997.

Iz malega zraste veliko ... je bilo zapisano v vabilu ob 10. obletnici nove šolske zgradbe v Štanjelu, ki smo jo slovesno obeležili 16. 10. 2009.

V prisrčnem programu, ki so ga oblikovale delavke vrtca in šole, so nastopili malčki iz vrtca, tudi tisti najmlajši, ki so jih na oder pospremili starši, ter vsi učenci osnovne šole. Prisotne je nagovoril župan Občine Komen, ki je poudaril primernost odločitve izpred desetih let, nakazal pa nadaljnje aktivnosti v sklopu ureditve podružnične šole. Pozdravila jih je ravnateljica vrtca iz Sežane ter ravnateljica šole iz Komna. Slednja sem v nadaljevanju poudarila pomen obletnic, orisala zgodovino šolstva v Štanjelu ter izpostavila željo kolektiva šole in občanov Občine Komen, da bi vsi, bodisi v Komen ali Štanjel vpisani učenci, to šolo v Ko-

mnu tudi dokončali. Za to ima šola ustrezne prostorske pogoje, sodobno učno tehnologijo ter ustrezno strokovno usposobljen in motiviran pedagoški kader, ki si iz slehernega posameznika trudi izvabiti tisto najboljše ter maksimalno razviti dane potencialne. Za to ima vso potrebno podporo ustanoviteljice, ki z znatnimi finančnimi sredstvi omogoča tako nabavo sodobne učne tehnologije kot tudi izvajanje vseh argumentirano utemeljenih nadstandardov. Današnji utrip dajejo šoli prizadevni delavci in delavke, ki vidijo v poslanstvu učitelja tudi tisto nekaj več, kar mora biti učitelj v manjšem kraju. In prav zato se v šoli rojeva dobro podkovan podmladek pevskih zborov, plesnih skupin, iz šole odhajajo mladi z razvitimi govornimi veščinami in še bi lahko naštevali. Seveda ostaja temelj in glavni cilj vsake obvezne šole solidno znanje, ki omogoča nadgradnjo na katerekoli šoli. In tudi na tem področju se komenski učenci kosajo z najboljšimi.

Večer se je nadaljeval v prijetnem druženju ob dobrotah, ki sta jih za vse pripravili kuharici iz vrtca (Bojana Furlan) in šole (Mojca Ukmar).

TEČAJ SLOVENŠČINE KOT DRUGI/TUJI JEZIK NA OŠ ANTONA ŠIBELJA STJENKA KOMEN

Mesec oktober so na Osnovni šoli Antona Šibelja Stjenka Komen zaznamovali pomembni dogodki: dejavnosti ob tednu otroka, dobrodelni koncert, priznanje Kulturna šola, 10. obletnica šole v Štanjelu in obisk učiteljev s šol iz avstrijske Koroške. Pa naj nekaj besed spregovorim o slednjem, saj sem bila namreč mentorica tečaja slovenščine, ki se ga je udeležilo 11 učiteljic in ravnatelj Christian Zeichen, pobudnik projekta, ki smo ga na naši šoli izvedli že drugič.

Učiteljice so pripotovale na Kras v sredo popoldne. Želje nje znanja in izkušenj s področja slovenskega jezika in tudi same organizacije slovenskega šolskega sistema so se v zjutraj najprej udeležile hospitacij pri pouku posameznih predmetov, potem pa nadaljevale s tečajem slovenščine. Znanje našega jezika so pridobivale s pomočjo aktivnih učnih metod, tj. preko socialnih iger, pogovorov, igre vlog, sodelovalnega učenja itd. Zelo zanimiva je bila petkova učna ura, ko so se nam na tečaj pridružili učenke in učenci 7.

razreda. Njihova naloga je bila, da so v parih z nemško govorečimi učiteljicami napisali zgodbo v slovenščini. Za učence je bila to zahtevna naloga, saj so se morali znati, kako razložiti pomen posameznih besed, pri čemer so si veliko pomagali z znanjem tujih jezikov, hkrati pa tudi dragocena izkušnja in dokaz njihovega odličnega znanja prvega jezika in tujih jezikov. Velika pohvala in zahvala gre tem učencem, ker so s svojo prisotnostjo na tečaju odvrnili mnenje mnogih, da se »današnji mladini prav nič več ne da delati.« Nasprotno, potrdili so, da so pripravljeni narediti še marsikaj več (ne le tisto, kar se od njih zahteva pri pouku) in da jih pri delu vodi notranja motivacija. Pokazali so po mojem mnenju najpomembnejše – da so pripravljeni delati ter na ta način »uloviti ptico, ki jo lovijo«.

Besedilo: Martina Fabjan, prof. slovenskega jezika

Ravnanje z odpadki

PO NOvem LETU NOVI ZABOJNIKI

V prejšnji številki Komentarja smo na kratko predstavili načrtovane aktivnosti na področju ravnanja z odpadki. Ena izmed teh je tudi širitev individualnega sistema po novem letu – to je zamenjava skupnih zabojnikov za ostanek komunalnih odpadkov z individualnimi. Vsakemu gospodinjstvu se dodeli svoj zabojnik, stare skupne pa se odstrani. Cilj individualnega sistema je čim več ločeno zbranih odpadkov.

Vprašali se boste, zakaj, v čem je individualni sistem boljši od dosedanjega?

Individualni zabojniki prinašajo več koristi. Veliko skupnih zabojnikov za ostanek komunalnih odpadkov je bilo dotrajanih in poškodovanih in bi jih bilo potrebno popraviti oz. zamenjati. Popravila oz. nakupi novih kovinskih zabojnikov pa so bistveno dražji od nakupa manjših plastičnih zabojnikov. Z individualnimi zabojniki dosežemo to, da ima vsako gospodinjstvo svoj zabojnik, skupne pa odstranimo. S tem se morajo tudi tisti, ki se do sedaj niso prijavili v odvoz odpadkov, so pa koristili skupne zabojnike, prijaviti (resnično število članov gospodinjstva, poslovni subjekti ločena pogodba o ravnanju z odpadki), saj drugače nimajo kam odlagati odpadkov. Torej pomeni, da je ta sistem bolj pošten do tistih, ki so v redni odvoz prijavili resnično število članov gospodinjstva. Prav tako se z individualnimi zabojniki bistveno poveča skrb nad zabojnikom in higiena odlaganja odpadkov, saj gospodinjstva za svoj zabojnik veliko bolj poskrbijo. Veliko bolj so pozorni, kaj v zabojnik odlagajo, saj se zavedajo možnosti, da se z individualnimi zabojniki lahko opravi tudi kontrola odpadkov. Pri skupnih zabojnikih ni bilo mogoče ugotovljenih nepravilnosti pripisati posameznemu gospodinjstvu. Tako dosežemo veliko doslednost pri ločevanju odpadkov in koriščenju ekoloških otokov ter bistveno večje količine ločeno zbranih odpadkov. To so pokazale tudi kontrole odpadkov, ki smo jih pričeli izvajati ob dnevih praznjenja zabojnikov po posameznih naseljih.

Na domu vas bodo obiskali predstavniki KSP d. d. Sežana in vam dostavili ustrezen zabojnik.

Kaj moram vedeti o ravnanju z novimi zabojniki?

- zabojnik je potrebno dan pred dnevom odvoza oz. najkasneje do 6h zjutraj (v poletnem času) dostaviti na prevzemno mesto, ki je bilo določeno ob prevzemu zabojnika;
- zabojnik med tednom postavite na dvorišče, na prevzemno mesto se ga odpelje samo za praznjenje;
- odpadke je potrebno ločevati in ločeno zbrane odpadke odlagati v zabojnike na ekološkem otoku;
- ker se velikost zabojnika določa glede na število prijavljenih članov gospodinjstva, z ustreznim obrazcem (objavljen je na spletni strani www.ksp-sezana.si ali pa ga dobite na sedežu KSP d. d. Sežana v prijavno – odjavni službi) prijavite resnično število oseb.

Ob uvedbi individualnega sistema zbiranja ostankov komunalnih odpadkov iz gospodinjstev pa se bo tudi pokazala potreba po morebitnih dodatnih ekoloških otokih. Zato vabimo vaše skupnosti k aktivnemu sodelovanju pri urejanju ravnanja z odpadki.

Ker se na nas obračate z različnimi vprašanji, smo v nadaljevanju pripravili odgovore na nekatera najbolj pogosta vprašanja, ki se nanašajo na individualni sistem ravnanja z odpadki.

Kakšno merilo za dodelitev zabojnika uporabljate?

Merilo za dodelitev zabojnika je število oseb v posameznem gospodinjstvu in normativ, ki ga upoštevamo, da vsaki osebi tedensko pripada 20 l zabojnika za ostanek komunalnih odpadkov ter 20 l v zabojnikih za ločeno zbiranje na ekoloških otokih. Ker bomo v prihodnosti odvoz ostanka komunalnih odpadkov izvajali vsakih 14 dni, se ob predaji zabojnika upošteva merilo 40 l na osebo.

Ali je v odvoz odpadkov potrebno prijaviti tudi dojenčke oz. otroke?

Seveda. Takoj ko se nekdo rodi, začne tudi ustvarjati od-

padke, če dobro pomislimo, jih ravno dojenčki povzročajo zelo veliko (plenice).

Doma imam tudi poslovno dejavnost. Ali lahko za potrebe odlaganja odpadkov iz te dejavnosti koristim gospodinj-ski zabojnik in zabojnike na ekološkem otoku?

Ne. Vsakdo, ki ima neko poslovno dejavnost in z njo pov-zroča odpadke (obrt, lokal, pisarna ...), je po občinskem odloku o ravnanju z odpadki dolžan z usposobljenim izvajal-cem skleniti pogodbo o ravnanju z odpadki. Na KSP d. d. Se-žana poslovnim subjektom po sklenitvi pogodbe brezplačno priskrbimo ustrezne zabojnike, v katere odlagajo odpadke.

Tam, kjer stanujem, nimam prijavljenega stalnega bivali-šča? Na katerem naslovu se torej prijavim v odvoz odpad-kov?

Pri ravnanju z odpadki je pomemben naslov, kjer neka ose-ba dejansko stanuje – povzročča odpadke. Zato je potrebno za dovoz odpadkov prijaviti tisti naslov, na katerem odpadki nastajajo, ne glede na stalno ali začasno bivališče.

Kaj v primeru, da nas ob delitvi zabojnikov ne bo doma?

V kolikor vas na dan delitve zabojnika ne bo doma, vam bomo v nabiralniku pustili obvestilo s telefonsko številko, na katero lahko pokličete, da se bomo dogovorili o prevzemu zabojnika. Namreč, ob prevzemu zabojnika, ki je sicer brez-plačen, je potrebno podpisati primopredajno listino. Hkrati pa vam izročimo tudi navodila o ravnanju z novimi zabojniki.

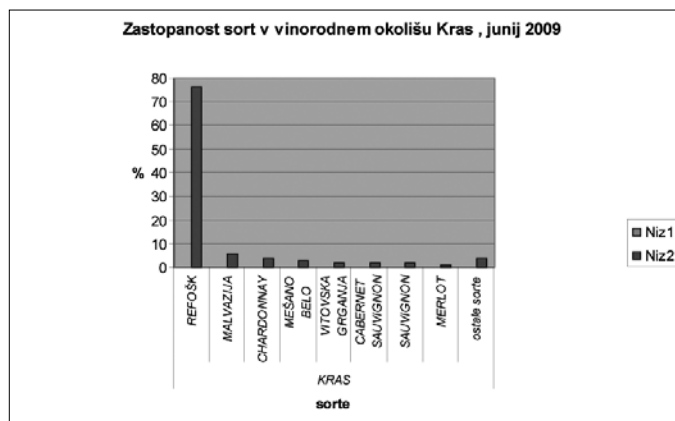
Besedilo: Mojca Uršič, univ. dipl. kom.
Komunalno stanovanjsko podjetje d. d. Sežana

KRAŠKI VINARJI V LETU 2009

Vinorodni okoliš Kras obsega po uradnih podatkih 637 ha vinogradov, ki jih obdeluje nekaj več kot 900 vinogra-dnikov in se deli na podokoliš Kraška planota in Vrhe.

Žal se število vinogradov zmanjšuje (v letu 2007 smo imeli 650 ha) zaradi manjših obnov vinogradov, ki ne do-segajo enostavne reprodukcije, tj. slabih 22 ha.

Naša glavna sorta je refošk, ki na Krasu (če grozdje in vino izpolnjujeta pogoje, zapisane v Pravilniku o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja – teran iz leta 2000) daje avtohtono vino teran PTP. Sledi mu še pripo-ročena sorta malvazija ter ostale dovoljene sorte: vitovska grganja, chardonnay, cabernet sauvignon, merlot ...

Vinogradniki – vinarji združujejo svoje delo in znanje bo-disi v Vinakras z. o. o. Sežana ali kot samostojni pridelo-valci vina, registrirani za stekleničenje vina ali kot odprtega vina. Nekateri pa so združeni v Društvo vinogradnikov in vinarjev Krasa ali v Konzorcij kraških pridelovalcev terana.

V današnjem času ni dovolj le pridelati dobro grozdje in posledično vino, potrebno ga je tudi dobro prodati; še več – dobro je tisto vino, ki je prodano in tudi plačano.

Del marketinga je tudi promocija na različnih sejnih, pri-reditvah in ocenjevanjih doma in v tujini.

In prav v letošnjem letu so se Kraševci udeležili številnih prireditve ali jih tudi sami pripravili: od Dunaja, Londo-na, Trsta, Lyona, Devina, Sarajeva, Dusseldorfa, Verone, Lugana, Beograda, Splita, Poreča in še kje po tujini in se-veda doma v Sloveniji: v Ljubljani, Celju, Mariboru, Kopru, Gornji Radgoni, Draščih ... in še v številnih krajih, kjer so se vinarji predstavili posamično.

Na ocenjevanjih po poželi številne medalje, priznanja, di-plome in tudi šampione.

Mednarodno ocenjevanje v Gornji Radgoni ostaja še ve-dno najbolj številčno ocenjevanje kraških vin, kjer seveda

Šampion za teran 2009 PTP Darko Grbec

vodi teran PTP s 55 vzorci (vseh vin s tujimi vred je bilo 766).

Letošnji šampion za teran PTP letnik 2008 je prejel Dar-ko Grbec iz Kobdilja.

Prvak Vinsko-turistične ceste pa je bilo arhivsko vino te-ranton 2003, Vinakras z. o. o. Sežana.

Vinarji so se predstavljali tudi doma na Krasu. Prvi festi-val kraških vin »1 Kras, 1000 okusov« v Štanjelu je odme-val v juniju in naprej. 5. predstavitev Konzorcija kraških pridelovalcev terana je privabila domače in tuje novinarje v Štanjel, kateri so preko svojih medijev ponesli Kras v svet. Kulturne in druge prireditve redno spremljajo tudi kraški vinarji.

Velika vrlina vinogradnikov je tudi medsebojno povezo-vanje. Tudi v izbor kraljice terana se je vključilo območje Tržaškega Krasa in krono si je prislužila Neža Milič iz Za-gradca v Občini Zgonik.

Mladi trti žametovke, potomki najstarejše trte na svetu, rasteta v Pliskovici in od junija letos tudi v Štanjelu. Stare kraške trte pa tudi dokazujejo tradicijo vinogradništva na Krasu, zato je bil obnovljen latnik v Šepuljah ter posajeni cepljenki – potomki več kot 230 let stare refoškove trte iz Šepulj in iz Merč. V Štanjelu v bližini Ferrarijevega vrta ra-ste družčina potomk najstarejših trt – žametovka iz Mari-bora, refoška iz Šepulj in Merč, vitovska grganja iz Svetega v družbi z malvazijo.

Besedilo: Majda Brdnik

Izpostava KSS Sežana

Sejmiška 1a, 6210 Sežana

Tel:05/731 28 56, majda.brdnik@go.kgzs.si

BOROVA OGORČICA IN BOROV SMOLASTI RAK

OGROŽATA BOR

Vsako leto na Krasu sušica najmlajših borovih poganjkov na črnem boru povzroča večje ali manjše škode. Bolezen prepoznamo po posameznih suhih vejah in osutosti bora. Proti njej se že nekaj desetletij borimo z redno in dosledno sanitarno sečno, s pomočjo katere zmanjšamo možnost širjenja okužbe in dvignemo vitalnost dreves v gozdu.

Meteorologi zadnja leta beležijo nadpovprečne letne temperature glede na dolgoletno povprečje. Škodljivi organizmi, ki do sedaj niso povzročali večjih poškodb, se zaradi zanje ugodnejših življenjskih pogojev lahko namnožijo. Zaradi globalne trgovine se je tudi povečala verjetnost vdora novih škodljivih organizmov na naše ozemlje.

Slovenija v skladu s predpisi Evropske skupnosti izvaja poostren nadzor nad uvozom blaga, v katerem se lahko skrivajo nevarni »slepi potniki«, ter nad tranzitom tega blaga znotraj Evropske skupnosti. Kljub temu je samo še

vprašanje časa, kdaj bo kateremu od nevarnih škodljivih organizmov, pripeljanih v Slovenijo, uspel pobeg v naše gozdove.

Borova ogorčica

Južni del Evrope zadnja leta trepeti pred vdorom majhne, s prostim očesom nevidne gliste oziroma ogorčice, ki povzroča sušenje borov. Glistica lahko v eni rastni dobi povzroči odmiranje velikih borovih sestojev vseh starosti. Imenuje se borova ogorčica (*Bursaphelenchus xylophilus*) in je doma v Severni Ameriki. Tam ne povzroča velikih poškodb na domačih borih, medtem ko je večina borov, rastočih v Evropi, na tega škodljivca neodpornih. Od evropskih držav je borova ogorčica prisotna na Portugalskem, kamor je bila v letu 1999 prinešena iz Azije.

Po naravni poti bi se borova ogorčica širila počasi s pomočjo nekaterih rodov hroščev, vendar ji pri širjenju pomaga človek. Borovo ogorčico se v naše kraje lahko zaneša skupaj z lesom in lubjem napadenih borov, na primer s paletami in v drugem pakirnem materialu. Da bi prenos ogorčice preprečili, mora biti ves les iz napadenih območij ustrezno obdelan in označen njegov izvor. Pri pregledih gozdov smo pozorni na nenadno odmiranje celih borovih dreves, ki se ne smolijo.

Borov smolasti rak

Borov smolasti rak (*Gibberella circinata*) je glivična bolezen, ki podobno kot borova ogorčica povzroča propadanje borov. Gliva drevo največkrat samo oslabi, drevo pa potem napadejo še druge glive in žuželke, ki povzročijo njegov propad. V Evropo je bila že večkrat vnešena, uspešno prestrežena in uničena, vendar pa je v Španiji ušla v naravno okolje. Prenaša se lahko s semenom, storži, sadikami, okuženim lesom in prstjo, vozili in opremo. Kot že ime pove, borov smolasti rak povzroča rakaste rane in močno smoljenje iz okuženih ran.

V primeru sumov na prisotnost opisanih »slepih potnikov« v vašem okolju o tem obvestite lokalno pristojne delavce Zavoda za gozdove Slovenije. Več informacij in slikovnega gradiva si lahko ogledate na spletnem naslovu Fitosanitarne uprave Republike Slovenije: http://www.furs.si/svn/pos_obvestila.asp.

Besedilo in foto: Bogdan Magajna, ZGS OE Sežana

Proti sušici najmlajših borovih poganjkov se lastniki gozdov na Krasu že nekaj desetletij borijo z redno in dosledno sanitarno sečno

medobčinsko društvo prijateljev mladine
sežana
partizanska 18, 6210 sežana
tel: 05/73 41 486
e-mail: drustvo.prijateljev@siol.net

ZP
MS

Država nam je omogočila, da do 0,5 % od odmere plačila dohodnine namenimo tudi nevladnim organizacijam kot brezplačno donacijo.

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana je nevladna organizacija in upravičenec do zbiranja donacij, ki bodo namenjene izključno za pomoč otrokom v stiski.

Samo obrazec izpolniš, pošlješ na davčni urad in podariš nekaj dragocenega pomoči potrebnim!

Podprimo otroke, pomagajmo jim po naših najboljših močeh!

Povej tudi prijateljem!

(obrazec na naši spletni strani www.mdpm.si ali na sedežu društva)

NOVOLETNE PRIREDITVE ZA OTROKE IN KRAJANE 2009

GLEDALIŠKE PREDSTAVE IN OBISK DEDKA MRAZA:

torek, 22. 12. 09 - TOMAJ – Vaški dom

- 10:00 Gledališka predstava »Gogi in zeleni fantek«
Sprejem dedka Mraza (za osnovno šolo in vrtec Tomaj ter izven)

torek, 22. 12. 09 - ŠKRBINA – Vaški dom

- 17:00 Gledališka predstava »Žogica Marogica«
Sprejem dedka Mraza

sreda, 23. 12. 09 - OSNOVNA ŠOLA DIVAČA

- 9:45 Gledališka predstava Osnovne šole dr. Bogomirja Magajne Divača
Sprejem dedka Mraza

sreda, 23. 12. 09 - DIVAČA – Varstveno delovni center Divača in Sežana

- 10:00 Sprejem dedka Mraza

sreda, 23. 12. 09 - DIVAČA – CU Elvira Vatovec Divača

- 11:00 Sprejem dedka Mraza

sreda, 23. 12. 09 - LOKEV – Kulturni dom

- 16:45 Nastop otrok vrtca in osnovne šole Lokve
- 17:00 Gledališka predstava »Kužek in sonček«, sprejem dedka Mraza

sreda, 23. 12. 09 - SKOPO – Vaški dom

- 17:00 Gledališka predstava »Tinko Polovinko in Božiček«

sreda, 23. 12. 09 - GRIŽE – Vaški dom

- 17:30 Gledališka predstava »Trije prašički«
Sprejem dedka Mraza

sreda, 23. 12. 09 - ŠTJAK – Gasilski dom

- 18:00 Gledališka predstava »Pavlihec«
Sprejem dedka Mraza

četrtek, 24. 12. 09 - SEŽANA – Osnovna šola

- 8:15 Gledališka predstava »Tinko Polovinko«
Sprejem dedka Mraza (za osnovno šolo in izven)

četrtek, 24. 12. 09 - ŠTANJEL – Osnovna šola

- 8:45 Gledališka predstava »Nekoč je bila«
Sprejem dedka Mraza (za osnovno šolo in vrtec Štanjel ter izven)

četrtek, 24. 12. 09 - DUTOVLJE – Osnovna šola

- 10:00 Gledališka predstava »Trije prašički«
Sprejem dedka Mraza (za osnovno šolo in vrtec Dutovlje in izven)

četrtek, 24. 12. 09 - KOMEN – Kulturni dom

- 10:00 Gledališka predstava »Mojca Pokrajculja«
Sprejem dedka Mraza (za osnovno šolo in vrtec Komen ter izven)

četrtek, 24. 12. 09 - SENOŽEČE – Osnovna šola

- 10:30 Gledališka predstava »Gogi in zeleni fantek«
Sprejem dedka Mraza (za osnovno šolo in vrtec Senožče in izven)

sobota, 26. 12. 09 - BRESTOVICA PRI KOMNU – Osnovna šola

- 17:00 Gledališka predstava »Zlatolaska«
Sprejem dedka Mraza

sobota, 26. 12. 09 - DANE PRI DIVAČI – Tic Mejame

- 17:30 Gledališka predstava »Trije prašički«
Sprejem dedka Mraza

nedelja, 27. 12. 09 - ORLEK – Balinarski dom

- 17:00 Gledališka predstava »Pika nogavička«
Sprejem dedka Mraza

nedelja, 27. 12. 09 - KRIŽ – Vaški dom Križ

- 18:00 Gledališka predstava »Trije prašički«
Sprejem dedka Mraza

ponedeljek, 28. 12. 09 - SEŽANA – Kosovelov dom Sežana

- 17:00 Gledališka predstava »Egon«
Sprejem dedka Mraza

Organizator si pridružuje pravico do spremembe programa.

IZVAJALCI NOVOLETNEGA PROGRAMA

GLEDALIŠKE SKUPINE:

Gledališka skupina Mravljice: »Trije prašički«

ŠKD Notranjci: »Gogi in zeleni fantek«

Čarodej Roman

Potujoče gledališče Kranjski Komedijanti:

»Trije prašički«, »Zlatolaska«, »Pika nogavička«, »Pavlihec«, »Žogica Marogica«

Lutkovno gledališče TRI: »Nekoč je bila«, »Egon«, »Kuža in muca«

Potujoče gledališče OTH Pirniče: »Kužek in sonček«

Kulturni zavod Kult: »Pikec v trgovini«, »Tinko Polovinko«

Kaličopkovo gledališče: »Mojca Pokrajculja«

Plesne skupine »Tormenta, Fulmine, Sole, Viento, Aire«, koreografija Martina Tavčar

IGRALCI IN ANIMATORJI:

Rastislav Tepina, Aljaž Tepina, Janez Vinšek, Sergej Ferrari

IZVAJALCI USTVARJALNIH DELAVNIC:

Prostovoljci društva MDPM Sežana

Prireditve MDPM Sežana so omogočili: Občina Sežana, Občina Divača, Občina Komen, Občina Hrpelje - Kozina in lokalni donatorji, podjetja ter posamezniki Krasa in Brkinov

Vse prireditve so brezplačne. Prisrčno vabljeni!

*Srečno novo leto in vesele praznike vam želimo člani
Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana.*

VAŠKA SKUPNOST KOMEN – PRIREDITVE V LETU 2010

VAŠKI SEJEM

Vsako prvo soboto v mesecu bo Vaška skupnost Komen pripravila Komenski vaški sejem. Sejem bo potekal od 8. do 13. ure »na placu« v Komnu.

Občanke in občani, navdušeni kupci in radovedneži – prav vsi ste lepo vabljeni k obisku Komenskega vaškega sejma, ki bo s ponudbo lokalnih ekoloških kmetij, izdelkov domače in umetne obrti, vinarjev ter čebelarjev s Krasa in prodajalcev najrazličnejših izdelkov za dom in družino popestril sobotno dogajanje v središču vasi.

K sodelovanju vabimo domače pridelovalce zdrave hrane, mlečnih izdelkov, medu, vina, izdelkov domače in umetne obrti ... Zaželeno je, da pripeljete svojo stojnico!

VABILO STOJNIČARJEM

Vaška skupnost Komen poziva vse domačine, ki se ukvarjate s pridelavo domače zdrave hrane, čebelarstvom, vinarstvom, domačo in umetno obrtjo in podobnim, da si vsako prvo soboto v mesecu vzamete čas za predstavitev na VAŠKEM SEJMU V KOMNU.

Na sejem namreč prihaja vedno več obiskovalcev iz drugih krajev in zamejstva, ki si želijo kupiti domače kraške dobrote. Posebej veliko je povpraševanje po siru in drugih mlečnih izdelkih, domačih jajcih, vinu, medu in medicini, po sezonskem sadju in zelenjavi ter ekološko pridelanih živilih.

Pogumno, dragi pridelovalci, ljudje iz zamejstva in centralne Slovenije želijo v Komnu dobiti tisto, kar je na Krasu najboljšega, zato jim to skupaj omogočimo!

Več informacij o sejmu lahko zainteresirani dobite pri predsedniku VS Komen Sašu Pavlinu na tel.: 031 874 823 ali Mojci Senegačnik 051 309 820.

Vsako prvo soboto v mesecu na osrednjem »placu« v Komnu – od 8. do 13. ure.

Sejmi v letu 2010: 2. januar, 6. februar, 6. marec, 3. april, 8. maj (namesto 1. maja), 5. junij, 3. julij, 7. avgust, 4. september, 2. oktober, 6. november, 4. december.

PO KOMENSKI OBČINI IN ŠE MALO DLJE

Praznovanja, prireditve, ogledi, izleti, osmice ...

Je kaj zanimivega za vas?

Ta rubrika je namenjena predstavljanju javnih prireditev, ogledov, izletov, osmic in drugih javnih dogodkov v Občini Komen in v njeni bližnji okolici.

Organizatorje prireditev ali dogodkov zato prosimo, da v svojih napovedih navedejo podatke o sami prireditvi/dogodku, kot so: kraj, prostor, datum, trajanje, kratek opis, kontaktne številke ...

Uredništvo Komentarja ne odgovarja za morebitne nevšečnosti, ki bi lahko nastale zaradi napačnih, nepopolno sporočenih prirediteljevih podatkov ali zaradi morebitnih nesporočenih sprememb.

Vsako napoved sporočite po elektronski pošti na naslov komentar@komen.si ali po telefonu na številko 05/76 90 056 (TIC Štanjel).

Uredništvo

DRUŽABNE PRIREDITVE

– Pohod »104 ženske na Trstelj« (v počastitev dneva žena), nedelja, 7. marec 2010

V nedeljo, 7. marca 2009, bomo v počastitev dneva žena organizirali pohod »104 ženske na Trstelj«.

Pohod se bo pričel ob 10. uri »na placu« v Komnu, pot pa nas bo vodila skozi Sveto, po stari cesti do Lipe, od tam pa naravnost na vrh Trstelja, našega »kraškega Triglava«, kjer se bo ob 12. uri pričelo družabno srečanje ob krožniku jote in veselem vzdušju.

Predviden povratek s Trstelja bo ob 14. uri, in sicer po isti poti nazaj do Komna.

Vabljenе gospe in gospodične vseh starosti, za pomoč in podporo pa so dobrodošli seveda tudi vsi otroci in moški spremljevalci.

Informacije: Saša Pavlin (031 874 823)

KRESOVANJE, PETEK, 30. APRIL 2010

Na predvečer praznika dela v petek, 30. 4. 2010, bomo v Komnu na stalnem prostoru za kres, »pod konfekcijo«, organizirali KRESOVANJE. Vse vaščane vabimo, da se nam pridružijo v prijetnem večeru, polnem dobre volje in toplote ognja. Pričetek predvidoma med 20.30 in 21. uro.

Poskrbeli bomo za pijačo in veselo vzdušje.

– »Pozdrav jeseni« – ustvarjalna delavnica za otroke in odrasle z družabnim srečanjem vaščanov, nedelja, 31. 10. 2010

»POZDRAV JESENI«

Vse, ki uživate v lepoti letošnje jeseni vabimo, da se nam pridružite na jesenski ustvarjalni delavnici v Zadržnem domu v Komnu.

V nedeljo, 31. 10. 2010 bomo ob 18. uri otroci in odrasli ustvarjali umetnine – svetilke iz buč. Ustvarjene izdelke bomo občudovalcem predstavili na priložnostni razstavi pred bivšo mesnico, kjer se bomo ob prijetni glasbi in toploti ognja ogreli in poklepetali, pa tudi za pijačo bo poskrbljeno.

Udeležence delavnice naprošamo, da prinesejo svojo bučo, svečo in primerno rezilo za rezljanje buč. Svoje izdelke bodo umetniki po koncu delavnice odnesli domov. Udeležba na delavnici je brezplačna.

Informacije: Mojca Senegačnik (051 309 820)

SILVESTROVANJE ZA VAŠČANE v Zadržnem domu, petek, 31. december 2010

Odbor Vaške skupnosti Komen

Informacije: Mojca Senegačnik (051 309 820)

OBČINA KOMEN
TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER ŠTANJEL
Štanjel 42c, 6222 Štanjel
tel.: 05/76 90 056, 041 383 986
www.kras-carso.com
e-mail: tic.stanjel@komen.si

PRIREDITVE V DECEMBRU

Kobjeglava, pred dvorano

Sobota, 26. december 2009, ob 11.00

ŽEGNANJE KONJ

Tradicionalni blagoslov konj na Štefanovo.

Organizacija: KUD Kraški slavček Kobjeglava - Tupelče

Informacije: +386 (0)40 277 337

Komen, telovadnica Osnovne šole

Sobota, 26. december 2009, ob 19.00

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

Tradicionalni božično-novoletni koncert GUD Pihalni orkester Komen.

Organizacija: GUD Pihalni orkester Komen

Informacije: +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986;
TIC Štanjel

Štanjel, Grad

Nedelja, 27. december 2009, ob 17.00

BOŽIČNI KONCERT

Nastop mladinskega komornega orkestra Mirarco (klasična glasba).

Organizacija: Galerija Lojzeta Spacala

Informacije: 05/7690 197

Komen, zadružni dom Četrtek, 31. december 2009 SILVESTROVANJE

Tradicionalno silvestrovanje
v zadružnem domu v Komnu.

Organizacija: Vaška skupnost Komen

Informacije: +386 (0)31 874 823

RAZSTAVE DECEMBER

Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala

LOJZE SPACAL – STALNA RAZSTAVA GRAFIK

Informacije: Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala, tel:
+386 (0)5 769 01 97, e-mail: gradstanjel@guest.arnes.si

Štanjel, Stolp na vratih

Petek, 4. december 2009, ob 18.00

OTVORITEV RAZSTAVE VESNE GORJAN »MOZAIKI«

Organizacija: Nassa desella d. o. o.

Informacije: Marija Švagelj, Štanjel 6a, +386 (0)5 769 00
18, nassa.desella@siol.net

ŠTANJEL, Galerija Pri Valetovih, Štanjel 22a

RAZSTAVA AKADEMIJE LEPIH UMETNOSTI ST. PETERSBURG

Od sobote, 14. novembra 2009 je v galeriji pri Valetovih na ogled razstava Akademije lepih umetnosti iz St. Peterburga.

Akademija je šola klasičnega baleta in plesa, restavracije ter etno-art-a.

Informacije: tel: +386 (0)5 769 01 97 e-mail: gradstanjel@guest.arnes.si,

ŠTANJEL, Štorževa galerija, Štanjel 29

RAZSTAVA SLIK ANTONA RUPNIKA

Galerija v starem delu Štanjela z občasnimi razstavami.

V zimskem času je na ogled razstava slikarja samouka Antona Rupnika – olja na platnu.

Razstava je na razpolago do aprila.

Galerija je odprta v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Informacije: Stanarjevi: tel:+386 (0) 5 7691 007,+386 (0)31 389 621; www.stanarjevi.com

KOBDILJ

GALERIJA IN VRT POD KOSTANJMI

ODPRTO:

sobote, nedelje, prazniki: 11:00 – 18:00.

Ob predhodni najavi tudi izven urnika.

V prodajno-razstavni galeriji so na ogled likovna dela Britte Höschele.

V okrasnem vrtu je možen ogled različnih vrst vrtnic in okrasnih grmovnic.

Informacije: Galerija in vrt pod kostanji, tel:+386 (0)5 769 02 06,+386 (0)41378 645, <http://www.marapoko.com>, e-mail: info@marapoko.com

IZLETI IN OGLEDI DECEMBER 2009

ŠTANJEL

vsaka nedelja izpred cerkve v Štanjelu

URA: 14:30 – zimski urnik, od novembra do konca marca

15:30 – od aprila do konca oktobra

NEDELJSKO TURISTIČNO VODENJE ZA INDIVIDUALNE OBISKOVALCE

Turistično vodenje vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

Cena ogleda je 3,80 EUR na osebo (vstopnina v Galerijo L. Spacala in v Kraško hišo je všteta v ceno vodenja).

Organizacija in informacije: TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986

ŠTANJEL, Galerija Lojzeta Spacala in Kraška hiša

Grad Štanjel

odprto: 11:00 – 14:00

sobota, nedelja: 10:00 – 17:00

ponedeljek: zaprto

Za napovedane skupine tudi izven urnika.

Galerija Lojzeta Spacala v obnovljenem delu gradu Štanjel hrani stalno zbirko slik in grafik Lojzeta Spacala.

V Kraški hiši je urejena etnološka zbirka v dveh nadstropjih.

Informacije: Galerija Lojzeta Spacala: +386 (0)5 769 01 97; e-mail: gradstanjel@guest.arnes.si

ŠTANJEL, Stolp na vratih

Štanjel 6a

Eden od dveh vhodnih stolpov v Štanjel, v katerem je urejena galerija s priložnostnimi razstavami in trgovina s spominki.

Urnik: torek – nedelja: 10:00 – 18:00

Organizacija: Nassa desella, +386 (0)5 769 00 18

VOLČJI GRAD

POT KAMNA – UREJENA UČNA POT

Urejena in označena učna pot po vasi in okoli nje. Spoznali boste značilnosti kraške krajine, kraških naselij ter spoznali posebnosti Volčjega Grada, vasi z izredno bogato kamnoseško dediščino in enim največjih ohranjenih prazgodovinskih gradišč pri nas.

Pot je uredilo Društvo Debela griža, ki organizira tudi turistična vodenja.

Informacije: www.volcjigrad.com, TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986

BRESTOVICA PRI KOMNU

OBISK GROFOVE JAME

Brestovica pri Komnu, vsaka zadnja nedelja v mesecu ob 15.00, razen v mesecu avgustu

Grofova jama (naravna kraška jama z breznom) leži pod vrhom hriba Grmada nad vasjo Brestovica. V prvi svetovni vojni je služila kot zaklonišče avstro-ogrske vojske.

Dostop:

peš iz Gornje Brestovice, po markirani poti do jame (50 min.) ali iz Dolnje Brestovice po poljski poti z avtom do parkirišča (3 km) in potem še del poti peš do jame (25 min.). Priporočamo pohodno obutev in obleko.

ORGANIZIRAN JE LE OBISK JAME, DO VHODA MORAJO OBISKOVALCI PRITI SAMI.

Kontaktne osebe: JAMARSKO DRUŠTVO SEŽANA, sekcija KOMEN

Jože Terčon, tel.: +386 (0)51 306 964

Peter Pipan, tel.: +386 (0)41 405 642

Nov urnik TIC-a Štanjel

PONEDELJEK: ZAPRTO

TOREK: 8h–16h

SREDA: 8h–16h

ČETRTEK: 8h–16h

PETEK: 8h–16h

SOBOTA: 8h–16h

NEDELJA: 10h–16h

**SREČNO
2010!**

Božično-novoletne želje, voščila ...

VOŠČILO 2010

Vsemu igralskemu in tehničnemu ansamblu gledališke skupine KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu ter vsem simpatizerjem naših komedijantov želiva v novem letu veliko ustvarjalnih dni, veselja do igre pa tudi gledališkega potepanja po številnih kulturnih domovih tostran in onstran bivše meje, kjer smo v vseh teh letih, še zlasti pa v zadnjem, napolnili dvorane in prinesli obiskovalcem naših predstav inteligentno komedijsko vedrino in prijetno razpoloženje. Iskreno voščiva tudi vsem obiskovalcem naših predstav z željo, da bi nas tudi v novem letu sprejemali s podobno naklonjenostjo, s kakršno so nas doslej.

Sergej Verč, režiser in Minu Kjuder, igralka

Pihalni orkester Komen

vošči svojim zvestim poslušalcem, da bi tudi v letu 2010 negovali dober posluš zase in za druge, imeli in bili na dobrem glasu in znali ceniti kulturno ustvarjanje iz domačih krajev. Naj bo novo leto v vsem uglaseno.

*Glasbeno umetniško društvo
Pihalni orkester Komen,
predsednik Kavčič Evgen*

Iz dneva v dan samo hotenje,
nobene slike, le drobci slik,
le pisani balončki za mozaik,
ki čas jih zloži v neharmoničen lik
in spodaj zapiše: ŽIVLJENJE.

(J. Menart)

Hitro in tiho se izteka leto 2009. Vanj smo zapisali uspešen zaključek obveznega šolanja 20 deklet in fantov, 100% učni uspeh vseh šolarjev, nadpovprečne rezultate na nacionalnih preizkusih znanja v 6. in 9. razredu, dobro sodelovanje z lokalno skupnostjo, s šolama iz Nabrežine in Vrbe v Avstriji. V mozaiku šolskega življenja smo ustvarjali pogoje za zadovoljstvo vseh, ki sooblikujemo šolski vsakdan.

Šolski zgradbi sta z opremo in drugimi izboljšavami spremenili svojo podobo, stiska s parkiranjem je z novimi parkirnimi mesti le nekoliko manjša.

In jeseni smo prejeli prestižno priznanje Kulturna šola.

Vse omenjeno je plod zavzetega in strokovnega dela vseh zaposlenih, dobrega sodelovanja s starši ter izdatne podpore posameznikov iz okolja in ustanoviteljice.

Vsem, ki ste v letu 2009 kakorkoli pripomogli k izboljšanju šolskega polja, se iskreno zahvaljujem, v letu 2010 želim vsem občankam in občanom, da bi v mozaik življenja nizali čim svetlejša trenutke.

Nives Cek s sodelavkami in sodelavci OŠ Komen

NOVOLETNO VOŠČILO 2010

Leto je hitro na okoli in tudi letos v Društvu za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« pripravljamo pester praznični program. Ob tej priložnosti bi se zahvalili vsem, ki nam stojite ob strani in nas kakorkoli podpirate pri izvajanju socialnovarstvenih programov Mreža dnevnih centrov in Mreža stanovanjskih skupin ter vseh drugih aktivnosti, ki so usmerjene v višanje kvalitete življenja ljudi s težavami v duševnem zdravju. Z vašo pomočjo se razvijamo, rastemo, naši programi postajajo vidni in prepoznavni ter tako vsakodnevno usmerjeni v soustvarjanje novih rešitev, skupaj z ljudmi, ki našo pomoč in podporo potrebujejo.

Hvala Vam za brezpogojno sprejetje, ki nam vse to omogoča, saj bo Društvo »VEZI« decembra obeležilo 10. obletnico svojega delovanja. Vse to je dodatna potrditev, da zmoremo skupaj z uporabniki, strokovnimi službami, sofinancerji, vsemi sodelavci in prostovoljci ter člani širše skupnosti uresničevati svoje poslanstvo.

»Življenje je potovanje,

za katerega nihče ne dobi zemljevida.

Vsakdo potuje po svoje in si sproti riše svoj zemljevid.

Vsaka risba je nov smerokaz za vse,

ki hodimo po čudovitih poteh življenja.

V letu, ki prihaja, naj bo ta pot pot dobre volje, ljubezni in zdravja«.

(anonimni avtor)

Člani Društva za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa »VEZI« s predsednico Vido Mesar

VOŠČILO KRAJANOM KOMNA

Odbor vaše skupnosti Komen želi vsem krajanom Komna, Jablanca in Divč mirne in lepe božično-novoletne praznike, v novem letu 2010 pa obilo optimizma pri premagovanju vsakodnevnih težav, zdravja in kondicije za vesela druženja ter uresničitev vseh skritih želja!

*Člani odbora VS Komen – predsednik Saša Pavlin,
Iztok Švara, Damjan Švara, Božo Pipan,
Peter Švagelj, Samo Godnič in Boštjan Ličer*

Božično-novoletne želje, voščila

Naše življenje je polno ločnic, ko ima vsak posameznik možnost, da potegne črto in razmisli, kaj je dobrega naredil v preteklosti, kako je ravnal v različnih situacijah, ki mu jih je življenje prineslo, ali bi kdaj ravnal drugače. Nekateri to storijo vsak dan, drugi ob koncu leta, tretji ob življenjskih preizkušnjah. Na žalost pa si ob odločitvah, ki nam jih prinese takšno soočenje s samim seboj, postavljamo previsoke cilje. Naše trdne odločitve, kaj vse bomo spremenili, tako pogosto izpuhtijo in smo zaradi naše neodgovornosti še bolj čemerni, žalostni in nezadovoljni. Zato si ob prihajajočih praznikih želim, da bi se bolj zavedali, kako pomembna vrednota je odgovornost, predvsem do sebe, in kot pravi Thomas Dekker (ok. 1570-1641), "da bi se vsako jutro prebudili z nasmehom, ki nam bo razjasnil obraz; da bi s spoštovanjem pozdravili dan, ki prinaša toliko priložnosti; da bi se jasnih misli lotili dela; da bi imeli ves čas pred očmi cilj, h kateremu stremimo tudi takrat, ko bi počenjali najbolj obrobne stvari; da bi srečevali ljudi z nasmehom na ustih in ljubeznijo v srcu; da bi bili vse ure dneva nežni, ljubeznivi in plemeniti; da bi se zvečer počutili utrujene in bi nas mamil spanec ob veseli misli, da smo dobro opravili svoje delo; da bi tako modro preživljali svoje dni." Naj vas te misli bogatijo in vse dobro vam želim!

Marija Umek, Knjižnica Komen

**Praznik ni pravi praznik,
če se ga ne veselimo kot otroci –
malo razposajenosti,
malo presenečenja
in veliko ljubezni.**

... naj bo v novem letu 2010 čimveč takšnih dni ...

Vrtec Komen

Novo leto je čas, ko v odsevu misli
drsijske slike preteklega časa. Nam
se ostale tiste lepe, polne
druženja, dobrote, otroškega
smeha, učenja in skrbi za svet, ki
nas obdaja. Tudi v letu 2010 se
bomo trudili ustvariti veliko
takšnih slik.

Vsem občankam in občanom pa na
srce polagamo, da tri reči, po
katerih v življenju najbolj
hrepenimo - srečo, svobodo in
duševni mir - vedno pridobimo
tako, da jih podarimo nekemu
drugemu. V letu, ki prihaja, jih
podarite tudi vi.

Društvo Kraški slavček, Kobjeglava-Tupelče
Tina Mržek

**Obstaja točka v tvojem
življenju, ko spoznaš, kdo
je pomemben, kdo nikoli
ni bil pomemben, kdo ni
več pomemben in kdo bo
vedno pomemben. Zato ne
skrbi za ljudi iz preteklosti.
Obstaja razlog, zakaj ne
bodo v tvoji prihodnosti.**

Srečno 2010!

Olga Knez

**Naj bo leto 2010 Vaše leto;
polno zdravja, zadovoljstva in
medsebojnega razumevanja.
Vam želi Območno združenje
Rdečega križa Sežana.**

Območno združenje
Rdečega križa Sežana
Dora Sedmak